

Perspectiefnota 2014 -2018

Perspectiefnota 2014 -2018

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Invoering transitie Jeugd, WMO en Participatie	5
Programma Bestuur en veiligheid	7
Programma Dienstverlening	11
Programma Sport en cultuur	15
Programma Onderwijs	19
Programma Zorg	21
Programma Economie en recreatie	29
Programma Ontwikkeling openbare ruimte	35
Programma Beheer openbare ruimte	39
Programma Financiering	43
Financiële samenvatting 2014-2018	49
Sluitend maken begroting	51
Bijlagen	53
1a. Investeringsstaat 2014, waarvoor nog geen raadsvoorstel	55
1b. Investeringsstaat 2015	57
1c. Investeringsstaat 2016	59
1d. Investeringsstaat 2017	61
1e. Investeringsstaat 2018	63
2. Overzicht post onvoorzien	65
3. Staat van reserves en voorzieningen	67
4. Bezuinigingen programmabegroting 2014-2017	69

Voorwoord

Hierbij bieden wij u de meerjarig sluitende perspectiefnota 2014 - 2018 aan. In de perspectiefnota zijn de zaken uit het coalitieakkoord/raadsprogramma nog niet verwerkt. Hoe wij hiermee om willen gaan, leest u in het document "Van raadsprogramma naar programmabegroting".

De perspectiefnota die wij u aanbieden is dus een beleidsarme perspectiefnota en bevat alleen projecten die reeds waren ingezet of wettelijk verplicht zijn. Ook de mei-circulaire hebben wij niet meer kunnen verwerken in de perspectiefnota. De inhoud van de mei-circulaire en de financiële gevolgen voor de jaren 2014 - 2018 zullen wij u middels een aparte raadsmededeling doen tekomen.

Ook hebben we nog een apart hoofdstuk opgenomen over de 3 decentralisaties. Hierin wordt kort de stand van zaken weergegeven en wordt aangegeven hoe wij financieel willen omgaan met de decentralisaties.

In de perspectiefnota komen de volgende onderwerpen per programma terug:

Beleidsprioriteiten

Bij het onderdeel beleidsprioriteiten hebben we doelstellingen 2014 uit de programmabegroting (onderdeel: "wat gaan we daarvoor doen") en de moties opgenomen. Per doelstelling is aangegeven hoe het met de uitvoering staat, dit d.m.v. symbolen, waarbij de symbolen de volgende betekenis hebben:

V	De beleidsdoelstelling is reeds uitgevoerd
<>	De beleidsdoelstelling wordt volgens de planning vastgesteld bij de begroting uitgevoerd.
>	De planning vastgesteld bij de begroting wordt niet gehaald, maar de beleidsdoelstelling wordt wel dit jaar uitgevoerd.
X	De beleidsdoelstelling wordt dit jaar niet meer uitgevoerd.

Wanneer de signalering van de beleidsdoelstelling > of X is, is er een toelichting opgenomen waarom de planning niet wordt gehaald en wat de nieuwe planning is. In de tabel beleidsprioriteiten is een kolom opgenomen met daarin de maand waarin de beleidsdoelstelling volgens de planning uit de programmabegroting 2014 gerealiseerd zou worden.

Bijstelling bestaand beleid

Bij dit onderdeel worden de grotere financiële mutaties van 2014 nader toegelicht. Hierbij is aangegeven of de mutaties een éénmalig dan wel een structureel karakter hebben.

Wat gaan we doen in 2015

Hierbij wordt aangegeven welke projecten/activiteiten we in 2015 willen gaan uitvoeren. Tevens is daarbij aangegeven of voor deze activiteiten extra financiële middelen nodig zijn of dat het enkel capaciteit betreft. Bij het beslag op extra financiële middelen is aangegeven of het alleen 2015 betreft of dat de uitgaven structureel zijn.

Zoals al aangegeven betreffen de projecten 2015 enkel die projecten die wettelijk verplicht zijn of reeds lopende projecten. Projecten die voortkomen uit het coalitieakkoord/raadsprogramma zijn niet opgenomen in de perspectiefnota.

Wat mag het kosten?

Hierbij is per programma een financiële recapitulatie gegeven van de uitgangssituatie, de bijstellingen vanuit 2014 (bestaand beleid) en het nieuwe beleid vanaf 2015.

Bezuinigingen raadsprogramma

De bezuinigingen zoals opgenomen in de begroting 2014-2017 zijn vermeld. Er is een toelichting opgenomen op welke wijze de bezuiniging wordt gerealiseerd.

In de bijlagen zijn de investeringsstaten t/m 2018 opgenomen, het overzicht van de post onvoorzien, de staat van reserves en voorzieningen, een totaaloverzicht van de bezuinigingen.

Behandeling van de perspectiefnota zal plaatsvinden op 10 juli.

Het College van Burgemeester en Wethouders.

Programma Bestuur en veiligheid

Beleidsprioriteiten 2014

Beleidsprioriteiten 2014	Oorspronkelijke planning	
Afscheid raad en inwerkprogramma nieuwe raad	december 2014	<>
Budgetneutrale invulling functie ideeënmakelaar (motie B2014/2)	december 2014	<>
Kaderstelling en planning&control verbonden partijen (motie B2014/3)	december 2014	<>
Toekomstvisie De Heen	februari 2014	>

Toekomstvisie De Heen

Om te trachten de leefbaarheid in de kern De Heen te behouden is er samen met de gemeenschap van De Heen een toekomstvisie geformuleerd met daarin oplossingen voor het leefbaarheidsvraagstuk rondom voorzieningen en accommodaties en initiatieven op basis van vrijwilligerswerk. Naar verwachting zal besluitvorming over de toekomstvisie De Heen plaatsvinden in juni 2014. Vervolgens zal de visie uitgewerkt moeten worden. Uitwerking zal in 2014 met een overloop naar 2015 plaatsvinden.

Bijstelling bestand beleid

Salariskosten/wachtgeld burgemeester (2014 € 40.100,- N, 2015 € 80.200,- N, 2016 € 80.200,- N, 2017 € 53.500,- N)

Eind december 2013 heeft de Commissaris van de Koning dhr. Vos als waarnemend burgemeester voor Steenberg en heeft mevrouw Bolten tijdelijk haar taken neergelegd. Inmiddels heeft mevrouw Bolten aan de Commissaris van de Koning medegedeeld een verzoek tot eervol ontslag als burgemeester van Steenberg bij de Koning in te dienen. Mevrouw Bolten heeft recht op een wachtgelduitkering gedurende 3 jaar en 2 maanden. De totale lasten over deze periode bedragen € 254.000,-.

Voor de periode tot 1 juli 2014 dienen nog de salariskosten van de waarnemend burgemeester in de begroting te worden opgenomen. Deze kosten (€ 58.500,-) kunnen ten laste van de risicoreserve worden gebracht.

Salariskosten wethouders (2014 € 8.500,- N, structureel € 24.800,- N)

In de begroting 2014 zijn de salariskosten voor de wethouders geraamd voor in totaal 3 fte. Gelet op de nieuwe samenstelling van het college per eind april 2014 dient er voor 0,3 fte (€ 8.500,-) aan salariskosten te worden bijgeraamd. Voor 2015 en volgende jaren dient een bedrag van € 24.800,- extra per jaar te worden geraamd.

Wachtgeld voormalig wethouders (2014 € 49.600,- N, 2015 € 68.200,- N, 2016 € 29.000,- N, 2017 € 10.850,- N)

Na de gemeenteraadsverkiezingen zijn 3 wethouders niet herkozen. Op grond van de Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers (APPA) maken 3 wethouders aanspraak op een wachtgelduitkering ten laste van de gemeente. Voor 2014 dient daarvoor een bedrag van € 49.600,- bijgeraamd te worden. Meerjarig dienen de volgende bedragen te worden begroot:

2015 : € 68.200,-

2016 : € 29.000,-

2017 : € 10.850,-

Samenwerking bedrijfsvoering Woensdrecht-Steenbergen-Bergen op Zoom (€ 25.000,- N eenmalig)

De colleges van Woensdrecht, Steenbergen en Bergen op Zoom hebben in 2013 de intentieverklaring vastgesteld en opdracht gegeven om een concreet voorstel voor te bereiden over samenwerking op het terrein van de bedrijfsvoering. Op basis van het eindadvies hebben de colleges besloten verder te gaan met de volgende fase: het opstellen van een bedrijfsplan en implementatieplan. Voor de uitvoering van deze fase wordt per gemeente een bijdrage van € 25.000,- gevraagd. Dit bedrag dient nog beschikbaar gesteld te worden.

Bijdrage Veiligheidsregio (€ 22.000,- V 2014, € 35.000,- V 2015 eenmalig/€ 19.000,- V 2015, € 32.000,- V 2016, € 45.000,- V 2017 structureel)

Het voordeel op de bijdrage aan de Veiligheidsregio wordt veroorzaakt door meerdere factoren. Van het voordelige saldo 2013, wordt € 1.725.000,- teruggegeven aan de 26 deelnemende gemeenten. Dit geschiedt op basis van het kostenverdeelmodel. Dit eenmalig voordeel, welke voor Steenbergen € 35.000,- bedraagt, zal verrekend worden met de begroting 2015.

Daarnaast wordt een bedrag van € 1.100.000,- terugbetaald aan de 26 gemeenten. In 2013 was een reserve gevormd in verband met de btw-problematiek voor nieuwbouw van de kazernes in de periode van 2003 tot 2013. Mede doordat de Veiligheidsregio een aantal kazernes heeft overgenomen, is er op deze reserve nog sprake van een saldo van € 1,1 miljoen. Voor Steenbergen betekent dit een eenmalig voordelig resultaat van € 22.000,- in 2014.

Met ingang van de begroting 2015 wordt een structureel voordeel gerealiseerd op de gemeentelijke bijdrage. Dit is met name het gevolg van structurele bezuinigingen die doorgevoerd worden.

Aanpassing dakconstructie brandweerkazerne Kruisland (€ 70.000,- N eenmalig)

Sinds januari 2014 vallen de brandweerkazernes deels ook onder de verantwoordelijkheid van de veiligheidsregio. Dit geldt ook voor de brandweerkazernes van de gemeente Steenbergen. Zo beheert de veiligheidsregio o.a. de brandweerkazernes.

De veiligheidsregio is gestart met een aanbesteding om nieuwe brandweerauto's aan te schaffen.

Met de aanschaf van de nieuwe brandweerauto's is gebleken dat de dakconstructie van de stallingruimte in Kruisland aangepast dient te worden. Om deze werkzaamheden uit te kunnen voeren is een bedrag benodigd van € 69.500,- exclusief BTW.

De Veiligheidsregio heeft een bestemmingsreserve ad € 215.000,- gevormd ten behoeve van de BTW-compensatie voor uitgaven van gemeenten in verband met de eigenaarverantwoordelijkheid voor onderhoud. Declaraties worden voor 15 januari van het opvolgende jaar ingediend bij de Veiligheidsregio. Als het totaalsaldo, ontvangen van de verschillende gemeenten, hoger is dan € 215.000,- worden de

binnengekomen opgaven naar rato verdeeld. Gezien het feit dat naar alle waarschijnlijkheid het volledige bedrag aan btw teruggevorderd kan worden, zijn de kosten exclusief btw opgenomen.

Detonatie V1

Begin 2014 is in Kruisland een V1, een 'vliegende bom' uit de Tweede Wereldoorlog, gevonden. Deze bom is ter plaatse onschadelijk gemaakt door de Explosieven opruimingsdienst (ECG). De kosten die hiermee gepaard gingen, waaronder het aanbrengen van de springlading, het afstorten van 5000 kuub zand en het verrichten van een nul-meeting kunnen voor een deel gedeclareerd worden bij het Rijk. Wanneer het subsidiabele deel in mindering wordt gebracht op de totale kosten ten behoeve van de detonatie van de V1 zal nog een bedrag van € 120.000,- voor rekening van de gemeente komen. In de risicoreserve is voor calamiteiten een bedrag opgenomen. De kosten welke gegarandeerd voor onze rekening komen, kunnen dus onttrokken worden aan de risicoreserve.

Wat gaan we doen in 2015

Bijdrage Regiofonds (€ 15.210,- N structureel)

Het Regiofonds bevat geormerkt geld, dat bedoeld is om vanuit de gezamenlijke gemeenten bij te dragen aan Research & Development opgaven van de Regio West-Brabant (RWB) of derden. In de begroting 2015 van de RWB wordt voorgesteld om met ingang van 2015 jaarlijks een bijdrage van € 0,65 per inwoner beschikbaar te stellen ter voeding van het Regiofonds. Na een paar jaar, of eerder wanneer gewenst, zullen we evalueren hoe de bestedingen verlopen ten opzichte van de voeding van het fonds. De middelen blijven geormerkt geld en worden dus alleen aangewend voor bestedingen in het kader van de Strategische Agenda West-Brabant. Voor Steenbergen houdt dit in dat er met ingang van het begrotingsjaar 2015 een bijdrage gevraagd wordt van € 15.210,-.

Wat mag het kosten?

Programma Bestuur en Veiligheid	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo primaire begroting	-4.293.001	-4.282.748	-4.297.339	-4.320.618	-4.320.618
Begrotingswijzigingen 2014					
Bijstelling bestaand beleid					
College van b&w en ondersteuning	-156700	-173200	-134000	-89150	-24800
Regionale samenwerking	-25000				
Brandweer en GHOR	-48000	54000	32000	45000	45000
Openbare orde en veiligheid	-120000				
Mutaties reserves	178500				
Nieuw beleid					
Regionale samenwerking		-15210	-15210	-15210	-15210
Nieuw saldo begroting/Nadelig saldo	-4.464.201	-4.417.158	-4.414.549	-4.379.978	-4.315.628

Investerings 2014

Digitalisering bestuurlijke besluitvorming (+ € 20.000,-)

Eind oktober 2013 is gestart met de implementatie van de raadsprocedure in Corsa Bestuur en de koppeling tussen Corsa Bestuur en GO voor de raadsprocedure. In het eerste kwartaal van 2014 is dit opgeleverd. In het 2e kwartaal van 2014 vindt de nazorg van het project plaats.

Om dit te realiseren is er voor 2014 extra budget benodigd van € 20.000,-.

Bezuinigingen

Bezuinigingen programmabegroting 2014-2017						
			invoering bezuiniging			
	Bezuiniging	2014	2015	2016	2017	
Exploitatie veiligheidshuis	2.500	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Op de bedrijfsvoering van het Veiligheidshuis is in 2014 € 2.000,- bespaard.						

Programma Dienstverlening

Beleidsprioriteiten 2014

Beleidsprioriteiten 2014	Oorspronkelijke planning	
Diverse acties gemeentelijke website en digitale dienstverlening	continue proces	<>
Dienstverlening KCC/kwaliteit	continue proces	<>
Realisatie PIP	december 2014	<>
Doorvoeren verbeterpunten benchmark Publiekszaken 2013	december 2014	V
Zorgdragen dat sociale media gemeengoed worden	september 2014	<>
Invoering basisregistratie personen	december 2014	<>

Bijstelling bestand beleid

Kapitaallasten Zaakgericht werken/Website (€ 17.400,- V eenmalig)

Reeds met het opstellen van de jaarrekening 2013 is geconstateerd dat de investeringen MidOffice/ Zaakgericht werken, ontwikkelen persoonlijke internetpagina (PIP) en de vervanging van de website vertraging op hadden gelopen. Uiteraard heeft dit eveneens gevolgen voor de primaire begroting over 2014. Waar de kapitaallasten voor een volledig jaar waren geraamd, zijn deze nu voor een half jaar opgenomen. Het gevolg van deze bijstelling is een eenmalig voordeel van € 17.400,-.

Verkiezingen (€ 6.000 N eenmalig)

Qua organisatie bleken de gemeenteraadsverkiezingen duurder te zijn dan andere verkiezingen, o.a. door het aanbieden van de stempassen in envelop mét begeleidende brief. Dit betekent dat er voor de organisatie van de Europese verkiezingen onvoldoende budget resteert. Deze post dient daarom met € 6.000 verhoogd te worden.

Wabo milieuvergunning (€ 34.800,-- N 2014/ € 84.800,- N 2015 structureel)

In de decembercirculaire 2013 van het gemeentefonds zijn middelen toegevoegd voor de overdracht van taken door de provincie aan de gemeenten op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving bij provinciale inrichtingen. Voor de gemeente Steenberg en betreft dit een bedrag van € 34.812,-- dat voor genoemde doeleinden in de begroting moet worden opgenomen.

Vanwege de samenwerking in het kader van de kwaliteitscriteria omgevingsrecht alsmede de uitbreiding van het aantal bedrijven dat onder het basispakket milieu bij de omgevingsdienst moet worden ondergebracht zullen de kosten met ingang van 2015 met € 50.000,- stijgen. Zowel voor vergunningen als voor handhaving.

Wat gaan we doen in 2015**Website**

Voor 2015 e.v. staan in het kader van de gemeentelijke website en digitale dienstverlening diverse acties gepland met als doel:

- Ervoor zorg dragen dat de website de klant actuele informatie biedt over gemeentelijke producten en gemeentelijk beleid;
- Een website waarbij de klant zelf zoveel mogelijk producten aanvraagt, betaalt en thuis ontvangt;
- De website zodanig inrichten dat de klant middels tracking en tracing zijn eigen informatie volledig kan vinden;
- Het uitbreiden van producten waarvoor een klant via de website een afspraak kan maken met een ambtenaar van de gemeente;
- De technische mogelijkheden van de website optimaal benutten om de klant te verleiden voor het digitale kanaal te kiezen;
- Het blijven voldoen aan de webrichtlijnen;

Wat mag het kosten?

Programma Dienstverlening	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo primaire begroting	-847.864	-850.064	-815.333	-824.449	-824.449
Begrotingswijzigingen 2014					
Bijstelling bestaand beleid					
Burgerzaken	-9070	-1140	-1140	-1140	-1140
Dienstverlening	10400	-10000	-10000	-10000	-10000
Vergunningen	-34812	-84812	-84812	-84812	-84812
Nieuw saldo begroting/Nadelig saldo	-881.346	-946.016	-911.285	-920.401	-920.401

Bezuinigingen

Bezuinigingen programmabegroting 2014-2017					
	bezuiniging	invoering bezuiniging			
		2014	2015	2016	2017
Sluiten een dagdeel voor kosteloze huwelijken	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
In 2013 waren er 3 momenten op de maandag dat er kostenloze huwelijken gesloten konden worden. In 2014 is dit teruggebracht naar het minimum van 2 momenten. Tevens wordt er nu een alternatief aangeboden om voor € 85,- een huwelijk af te sluiten.					
Balie Gemeente huis	27.500	13.750	27.500	27.500	27.500
Vanaf 2014 is de publieksbalie in het gemeentehuis op dinsdagochtend gesloten. Mede door extra promotie van de afname van digitale producten dient de totale besparing in 2015 gerealiseerd te worden.					
Benchmark/monitoring dienstverlening	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Voor de benchmark dienstverlening was in de begroting 2013 € 10.000,- per jaar opgenomen. Dit budget wordt nu maar eens in de 2 jaar opgenomen.					
leges rijbewijzen	20.000	7.800	7.800	7.800	7.800
De leges voor het rijbewijs zijn verhoogd van € 32,- naar het landelijk maximum tarief dat ingevoerd is in 2014 van € 38,-. Hierdoor is de opbrengst jaarlijks € 7.800,- hoger)					

Programma Sport en cultuur

Beleidsprioriteiten 2014

Beleidsprioriteiten 2014	Oorspronkelijke planning	
Onderzoek vorming beheerstichting sport- en welzijnsactiviteiten (motie P2011/8)	februari 2014	>
Voorzieningenniveau sportaccommodaties: in kaart brengen + bepalen budget (motie B2013/4)	januari 2014	V
Exploitiemodel binnensportaccommodaties (motie P2013/3)	februari 2014	V
Exploitiemodel buitensportaccommodaties (motie P2013/4)	februari 2014	V
Exploitiemodel zwembaden (motie P2013/5)	februari 2014	V
Herzien kunst- en cultuurbeleidsplan	februari 2014	V
Organiseren uitmarkt Steenberg	september 2014	<>
Toekomstig beheer 't Cromwiel	december 2015	<>
Onderzoek vorming beheerstichting sport- en welzijnsactiviteiten (motie P2011/8)		
<p>In februari 2014 is de Startnotitie Privatisering vastgesteld met daarin het plan van aanpak voor onderzoek naar het op afstand brengen van beheer en exploitatie van de gemeentelijke sport- en welzijnsaccommodaties. Voor uitwerking van het plan is twee jaar geraamd. Doelstelling is dat met ingang van 2016 beheer en exploitatie van de accommodaties of een deel daarvan op afstand van de gemeente zijn gebracht.</p>		

Bijstelling bestand beleid

Subsidies welzijnsplan 2014 (€ 23.551,-- V, éénmalig/€ 4.163,-- V, structureel)

Op 27 november 2013 heeft het college van burgemeester en wethouders het welzijnsplan 2014 vastgesteld. Bij de vaststelling hebben enkele mutaties in de verstrekte subsidies plaatsgevonden. De belangrijkste verschillen betreffen de lagere subsidies aan Bibliotheek Markiezaat en Stichting Dorpshuis "Siemburg"

van respectievelijk € 19.738,-- en € 7.546,--. Hiervan wordt € 23.901,-- toegevoegd aan de post onvoorzien en € 3.383,-- aan het budget "beschikbaar voor nieuwe activiteiten". Hieraan wordt ook een bedrag van € 400,-- toegevoegd, voortvloeiend uit enkele mutaties in de waarderingssubsidies die per saldo € 400,-- lager uitkomen.

Gemeenschapshuis 't Cromwiel (€ 31.621,-- V, éénmalig)

Vanaf 1 juli 2012 heeft de gemeente Steenbergen met betrekking tot gemeenschapshuis 't Cromwiel geopteerd voor belaste verhuur. Dit houdt in dat vanaf die datum een zogenaamde btw-administratie wordt bijgehouden. Btw over de kosten kan worden teruggevraagd en er dient btw over de baten te worden afgedragen. Verder houdt dit in dat btw over investeringen korter dan 10 jaar geleden voor de periode die daarvan nog niet is verstreken terugvragen. Voor gemeenschapshuis 't Cromwiel betekende dit dat nog investeringsbtw over een periode van 4,5 jaar kon worden teruggevraagd. Dit terugvragen dient dan wel over deze periode te worden verdeeld. Tot en met 2016 zal op deze wijze totaal € 142.290,-- worden teruggevraagd. Het terug te vragen gedeelte over 2013, ad € 31.621,--, zal middels een zogenaamde suppletieaangifte worden teruggevraagd. Dit kon administratief niet meer in 2013 worden verwerkt en zal dus in 2014 worden verantwoord. Omdat in 2014 enkel het over 2014 terug te vragen bedrag staat verantwoord is dit een éénmalig voordeel voor het lopende jaar.

Combinatiefunctionarissen

Middels de algemene uitkering uit het gemeentefonds wordt vanaf 2011 de Decentralisatie-uitkering Impuls Brede scholen, sport en cultuur ontvangen. Met ingang van 2012 worden deze middelen ingezet voor de aanstelling van combinatiefunctionarissen. Niet bestede middelen over enig jaar zijn toegevoegd aan de reserve Nog te besteden rijksbijdragen. Per 31 december 2013 resteerde hiervan nog € 68.800,--. Voor een eventuele besteding in 2014 wordt dit nu in de begroting opgenomen.

Wat gaan we doen in 2015

Op afstand plaatsen van sportaccommodaties

Buitensportaccommodaties

In 2015 wordt een aantal stappen genomen. Zo zullen de verenigingen aan moeten geven hoe zij zich in een rechtspersoon willen bundelen. Er vindt onderzoek plaats naar de verschillende privatiseringsvarianten waarbij wordt aangegeven welke variant de voorkeur heeft voor het overdragen van onderhoudstaken aan de verenigingen. Hierbij dienen de consequenties (maatschappelijk en financieel) in beeld gebracht te worden. Tevens worden de voorwaarden voor overdracht van taken aan de rechtspersoon van de verenigingen vastgelegd en wordt een juridische check uitgevoerd om na te gaan of een en ander passend is binnen de wet- en regelgeving.

In de tweede helft van 2015 wordt een eindrapportage opgesteld met daarin de eindconclusies, financiële en maatschappelijke consequenties en tijdsplanning voor daadwerkelijke overdracht van taken en de contractuele vastlegging. De eindrapportage wordt via een presentatie aan de raad en betrokken buitensportverenigingen gepresenteerd waarna definitieve besluitvorming plaats kan vinden.

Binnensportaccommodaties

Beheer en exploitatie van sporthal De Buitelstee in Dinteloord zijn in 2014 op afstand van de gemeente gebracht en contractueel vastgelegd. Voor sport- en ontmoetingscentrum 't Cromwiel in Steenbergen vindt aanbesteding in 2014 plaats. Doelstelling is dat met ingang van januari 2015 het volledige beheer en exploitatie daadwerkelijk op afstand van de gemeente zijn gebracht.

Gemeentelijke openluchtwembaden

Voor de twee openluchtwembaden wordt in 2015 onderzocht welke mogelijke privatiseringsvarianten er zijn. Hierbij worden de financiële, bedrijfsmatige, organisatorische, juridische en personele consequenties in beeld gebracht en worden de voorwaarden waaronder privatisering plaats kan vinden vastgelegd. Aangegeven wordt welke variëte de voorkeur heeft. De mogelijkheid van samenwerking met het private sportcentrum De Knotwilg vormt onderdeel van onderzoek.

In het laatste kwartaal van 2015 wordt een eindrapportage opgesteld met uitwerkingsplan voor de daadwerkelijke implementatie van het op afstand brengen van de gemeentelijke zwembaden. Vervolgens wordt de raad geadviseerd en kan besluitvorming plaatsvinden.

Realisatie kunstgras voetbalvereniging NVS (€ 11.875,- structureel)

Naar aanleiding van de aangenomen motie in de raadsvergadering van 31 oktober 2014 is besloten om bij drie voetbalverenigingen een kunstgrasveld te realiseren. In 2015 zal voetbalvereniging NVS in Nieuw-Vossemeer hiervoor een definitief verzoek indienen.

De investering voor een kunstgrasveld bedraagt maximaal 350.000 euro en wordt ten laste gebracht van de Algemene reserve. Dit betekent dat er geen structurele lasten op de begroting komen. In de begrotingen vanaf 2015 moeten wel de kosten voor onderhoud en rente opgenomen worden. De totale kosten bedragen 23.750 euro. De vereniging betaalt hier 50% van. Er zal dus structureel vanaf 2015 in de begroting een budget van 11.875 euro geraamd dienen te worden.

Wat mag het kosten?

Programma Sport en Cultuur	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo primaire begroting	-2.293.857	-2.092.725	-1.898.765	-1.757.415	-1.757.415
Begrotingswijzigingen 2014		-11875	-11875	-11875	-11875
Saldo na wijziging	-2.293.857	-2.104.600	-1.910.640	-1.769.290	-1.769.290
Bijstelling bestaand beleid					
Sportparken	-72729				
Kunst en cultuur	-500				
Openbaar bibliotheekwerk	19768				
Muziekonderwijs	800				
Sociaal maatschappelijke accommodaties	39167	4163	4163	4163	4163
Mutaties reserves	68800				
Nieuw beleid					
Sportparken		-11875	-11875	-11875	-11875
Nieuw saldo begroting/Nadelig saldo	-2.238.551	-2.112.312	-1.918.352	-1.777.002	-1.777.002

Bezuinigingen

Bezuinigingen programmabegroting 2014-2017					
	bezuiniging	invoering bezuiniging			
		2014	2015	2016	2017
Kostendekkende exploitatie buitensportaccommodaties	240.000		11.500	98.000	173.000
Met deze bezuiniging wordt een kostendekkendheid van 50% in 2018 gerealiseerd, hetgeen besloten is middels een amendement in de raadsvergadering van 31 oktober 2013.					
Exploitaie Zwembaden	141.000	11.000	54.334	97.668	141.000
In totaal is er een bezuinigingsopgave van € 141.000,- vastgesteld op de exploitatie van beide zwembaden.					
Kostendekkende verhuur binnensportaccommodaties	60.000		30.000	42.000	60.000
Een meer kostendekkende verhuur van de binnensportaccommodaties.					
De exploitatie van 't Cromwiel wordt in 2014 in de markt gezet. Half 2015 loopt het huidige contract voor de exploitatie van de Buitelstee af en wordt daarna geëvalueerd.					
Huurverhoging 't Cromwiel	5.000		2.500	3.500	5.000
Dit betreft een huurverhoging van het gemeenschapshuis 't Cromwiel					
Bezuiniging subsidie bibliotheek	100.000	19.738	33.000	66.000	100.000
Dit betreft een algemene bezuiniging van € 100.000,- op de exploitatie van de bibliotheek.					

Programma Onderwijs

Beleidsprioriteiten 2014

Beleidsprioriteiten 2014	Oorspronkelijke planning	
Passend onderwijs	continue proces	<>
Evaluatie peuterspeelzaalwerk	februari 2014	>
Brede school	maart 2014	√
Invoering decentralisatie onderhoud primair onderwijs	december 2014	<>
Uitwerking peuterspeelzaalwerk nieuwe stijl	februari 2014	√
Uitwerking Lokaal Educatieve Agenda	december 2014	<>
Evaluatie peuterspeelzaalwerk		
Evaluatie van het peuterspeelzaalwerk stond gepland voor de raad van februari 2014. De stichting peuterspeelzalen Steenbergens in samenwerking met kinderopvangorganisatie Zo Kinderopvang & Buitenschoolse opvang leveren hiervoor de vereiste gegevens aan. Deze organisaties hebben aangegeven dat zij meer tijd nodig hebben voor aanlevering van de gegevens. De evaluatie van het peuterspeelzaalwerk kan daarom niet in februari aan de raad voorgelegd worden. Zodra de gegevens zijn ontvangen en de nieuwe raad is geïnstalleerd wordt duidelijk in welke maand de evaluatie aan de raad kan worden voorgelegd.		

Bijstelling bestand beleid

Huisvesting bijzonder basisonderwijs (2014 € 14.400,-- N, 2015 ev € 11.000,-- N structureel)

In 2014 is de Maria Regina school verhuisd naar de nieuwe brede school Buiten de Veste. De nieuw gebouwde school is inclusief een gymnastieklokaal. Deze was bij het oude gebouw niet aanwezig. In de begroting 2014 was geen rekening gehouden met de hiervoor aan het schoolbestuur te verstrekken vergoeding. Daarentegen zal de vergoeding aan de Fatimaschool in verband met de fusie van deze school met de voormalige Maria Regina school ingaande het nieuwe schooljaar kunnen worden stopgezet. Samen

met enkele niet geraamde prijsstijgingen komt de vergoeding gebruik gymnastieklokalen in 2014 € 16.000,-- en vanaf 2015 € 12.500,-- hoger uit.

Kapitaallasten Brede School Buiten de Veste (€ 6.000,- V eenmalig)

Het investeringskrediet voor de Brede School is reeds in 2009 door de gemeenteraad beschikbaar gesteld. Na een lange voorbereiding is begin 2013 daadwerkelijk met de bouw begonnen. Het gebouw is op 7 februari 2014 opgeleverd, waarna de school op 10 maart 2014 in gebruik is genomen. Waar de kapitaallasten in de primaire begroting voor een heel jaar waren opgenomen, wordt deze nu bijgesteld naar 11 maanden voor 2014. Deze aframing van een maand, voor wat de kapitaallasten betreft, heeft tot gevolg een eenmalige aframing van € 6.000,-.

Wat mag het kosten?

Programma Onderwijs	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo primaire begroting	-1.971.881	-1.919.807	-1.872.243	-1.850.029	-1.850.029
Begrotingswijzigingen 2014					
Bijstelling bestaand beleid					
Onderwijshuisvesting, basisonderwijs	-14833	-17333	-17333	-17333	-17333
Nieuw saldo begroting/Nadelig saldo	-1.986.714	-1.937.140	-1.889.576	-1.867.362	-1.867.362

Bezuinigingen

Bezuinigingen programmabegroting 2014-2017					
		invoering bezuiniging			
	bezuiniging	2014	2015	2016	2017
Schoolbegeleiding	41.000		17.000	41.000	41.000
De diensten van de schoolbegeleidingsdienst dienen vanaf het schooljaar 2015/2016 door de school zelf afgenomen en betaald te worden.					

Programma Zorg

Beleidsprioriteiten 2014

<i>Beleidsprioriteiten 2014</i>	<i>Oorspronkelijke planning</i>	
Hervorming SW-sector en Sociaal akkoord	continue proces	<>
Besluitvorming invoering Participatiewet	december 2014	<>
Implementatie Participatiewet en Sociaal akkoord	continue proces	<>
Beleidsplan overheveling dagbesteding en dagbegeleiding van AWBZ naar WMO	maart 2014	>
Implementatie begeleiding van AWBZ naar WMO	december 2014	<>
Uitvoeren experimenten invoering begeleiding	maart 2014	V
Aanbesteding hulp bij het huishouden	december 2014	<>
Aanbesteding kleinschalig collectief vervoer	december 2014	<>
In kaart brengen gevolgen extramuralisering Zorgzwaartepakketten 1 t/m 4	december 2014	<>
Onderzoek naar het opzetten van een Brede Welzijnsinstelling	december 2014	<>
Ontwikkelen vrijwilligersbeleid	december 2014	<>
Actualisatie alle budgetsubsidies	december 2013	<>
Extra aandacht voor jeugd- en verslavingsproblematiek	continue proces	<>
Steenbergen als dementievriendelijke gemeente	continue proces	<>
Kadernota jeugd	november 2014	<>
Decentralisatie jeugdzorg	continue proces	<>
Realiseren JOP Dinteloord	maart 2014	>
Handhaving drank- en horecawet: jongerenproblematiek (motie dec.2013)	januari 2014	V
Beleidsplan overheveling dagbesteding en dagbegeleiding van AWBZ naar WMO		

Beleidsprioriteiten 2014	Oorspronkelijke planning	
De nieuwe planning wordt oktober 2014, volgens de WMO 2015 moet de gemeenteraad voor 1 november 2014 het beleidsplan hebben vastgesteld. Dit ligt op schema voor het besluitvormingsproces.		
Realiseren JOP Dinteloord		
De verwachte realisatie van de JOP Dinteloord is oktober 2014. Er worden de komende tijd eerst gesprekken gevoerd met omwonenden van de locatie waar de JOP wordt geplaatst. Ook wordt gestart met het vergunningsproces, afhankelijk van het aantal bezwaren en de te lopen procedures kan de JOP sneller geplaatst worden of duurt het langer. Het proces is nu afhankelijk van externe factoren vanuit de omgeving van de locatie.		

Bijstelling bestand beleid

Voorziening gehandicapten/forfaitaire vergoeding niet KCV-gerechtigden (€ 5.000,-- V, structureel)

Verwacht wordt dat de aanzienlijk lagere kosten in 2013 een structureel karakter zullen hebben en kan de raming met € 5.000,-- naar beneden worden bijgesteld.

Huishoudelijke zorg/eigen bijdragen (€ 60.000,-- V, structureel)

In 2013 was het bedrag aan eigen bijdragen, ondanks herindicaties die tot een verlaging van de kosten en ook van de eigen bijdragen leidde, toch aanzienlijk hoger dan was geraamd. Oorzaak hiervan was het meewegen van het eigen vermogen bij bepaling van de hoogte van de eigen bijdragen. Aangezien er voor 2014 en later op dit moment geen beleidswijziging wordt voorzien kan de raming voor de eigen bijdragen met € 60.000,-- worden verhoogd.

Kleinschalig collectief vervoer (2014 € 11.647,-- V/2015 € 21.122,-- V/2016 € 22083,-- V/2017 € 32.540,-- V/2018 € 31.598,-- V)

Bij het opstellen van de begroting 2015 is ook een zogenaamde herijking gemaakt van de begroting 2014. Voor het eerst is bij het opstellen van een begroting rekening gehouden met een dalend vervoersvolume van 2% per jaar. Daarentegen wordt rekening gehouden met een lichte stijging van het kostenniveau. Per saldo resulteren deze voor de gemeente Steenbergen in een structureel lagere bijdrage, zowel voor 2014 als de komende jaren.

Sociale werkvoorziening (2014 € 25.750,-- N, éénmalig/2015 € 30.900,-- N, éénmalig/vanaf 2017 € 41.800,-- V, structureel)

Middels de Sisa-bijlage bij de jaarrekening wordt door de instellingen werkzaam op het gebied van de sociale werkvoorziening verantwoording afgelegd over de door hen gerealiseerde realisatie. Uit deze sisalijst blijkt voor 2011 een onderrealisatie van 1,32 arbeidsjaren. Dit leidt tot een aan het Rijk terug te betalen rijksbijdrage van € 34.001,--. Normaliter wordt dit bedrag ook terugontvangen van de WVS groep. Door een ommissie bij de invulling van de sisabijlage is hier echter 1 arbeidsjaar als te weinig gerealiseerd ingevuld en bedroeg de werkelijke onderrealisatie 0,32, ad € 8.243,--. Dit bedrag is inmiddels terugontvangen. Bezien wordt of het mogelijk is over 2011 gecorrigeerde sisegegevens in te dienen. Voorlopig wordt uitgegaan van € 25.758,-- aan lagere rijksbijdrage.

Voor 2015 zal voor onze uitvoeringsinstelling van de sociale werkvoorziening (WVS-groep) een overgangsjaar worden. Per 1 januari 2015 wordt de participatiewet ingevoerd en vindt er geen instroom meer plaats in de huidige Wsw. Het beleid is er op gericht om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt zoveel mogelijk zelfstandig mee te laten doen in de maatschappij. WVS-groep speelt verder in op deze ontwikkeling door haar organisatie in te richten voor de begeleiding van een deze doelgroep. Welke rol de WVS-groep binnen de Participatiewet gaat uitvoeren wordt uitgewerkt in een bestuursopdracht. De begroting 2015 is gebaseerd op de gevolgen van de invoering van genoemde wet waarbij de uitvoering van de SW een sterfhuisconstructie wordt. De WVS-groep heeft het onmogelijk gevonden een meerjarenraming op te stellen, omdat niet duidelijk is welke taken zij onder de nieuwe wet voor de 9 gemeente uit zal gaan voeren. De meerjarenraming 2016-2018 wordt daarom gelijk gehouden aan het resultaat voor 2015. Voor 2015 en gezien de eerdere opmerking ook voor de volgende jaren wordt van de gemeente Steenbergen een gemeentelijke bijdrage verwacht van € 285.800,--. Dit leidt vanaf 2015 tot de in de kop genoemde aanpassingen.

ISD Brabantse Wal uitvoeringskosten

Voor de ISD is vanaf 2015 een bezuiniging ingerekend van € 22.415,--. Een moeilijke opgave omdat de bijdrage ook nog eens afhankelijk is van het aantal cliënten op een bepaalde datum. De bijdrage bedraagt namelijk het aantal cliënten per gemeente uitgedrukt in een percentage van het totaal. Voor de begroting 2015 ev wordt het aantal cliënten per 1 januari 2014 gehanteerd. Het aandeel van de gemeente Steenbergen stijgt dan van 11,9% in 2014 naar 13,2% van het totaal. Hierdoor stijgt ons aandeel ten

opzichte van 2014 met € 85.792,-- naar € 793.495,-- voor 2015. Dit terwijl de totale begrote kosten 2015 van de ISD ten opzichte van 2014 maar met € 48.759,- zijn toegenomen. De bijdragen 2016,2017 en 2018 bedragen voor de gemeente Steenbergen op basis van deze aantallen respectievelijk € 796.992,--, € 800.525,-- en € 804.095,--.

Bijstandsuitkeringen (€ 374.000,-- N, éénmalig)

Uit een in medium mei ontvangen prognose van de bijstandsuitkeringen blijkt dat een aanzienlijke groei te constateren is in het aantal uitkeringsgerechtigden (tussen begin 2014 en medium mei 2014 met ruim 30) en daaruitvloeiend de uitkeringen. Deze stijging is dus gebaseerd op de uitgaven en aantallen over de eerste 3 maanden. Bij het opstellen van de begroting 2015 zal hier waarschijnlijk meer duidelijkheid over zijn en "hardere" cijfers beschikbaar zijn. Voor 2014 wordt rekening gehouden met een bedrag van € 374.000,-- aan hogere uitgaven voor de bijstandsuitkeringen. Voor het begrotingsjaar 2015 wordt verwacht het hoger bedrag aan bijstandsuitkeringen volledig kan worden gedekt door een hogere rijksbijdrage (BUIG=Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten). Het risico dat de uitkeringsverstrekking mogelijk niet budgettair verlopen zal worden afgedekt via de risicoreserve.

Gemeentelijke minimabeleid (2014 € 54.000,-- N, 2015 € 69.300,-- N, 2016 € 68.100,-- N, 2017 € 67.600,-- N)

Ook in deze moeilijke economische tijd vindt het kabinet het van groot belang dat mensen met beperkte financiële middelen en/of problematische schulden volop mee kunnen doen in de samenleving. Daarom worden vanaf 2014 extra middelen beschikbaar gesteld om de armoede- en schuldenaanpak te intensiveren. De gemeenten ontvangen uit de extra middelen 70 miljoen euro in 2014 en jaarlijks 90 miljoen euro in de jaren daarna. Voor de gemeente Steenbergen betreft dit de hierboven genoemde bedragen.

Inhuur decentralisatie sociaal domein

De invoering van de transities AWBZ en Jeugdzorg en de Participatiewet leggen een aanzienlijk beslag op de ambtelijke organisatie. Een zodanig beslag dat zij hierdoor niet of nauwelijks toekomen aan andere zaken. Hiervoor zal tijdelijke inhuur moeten plaatsvinden. De kosten hiervan ad € 82.500,-- worden gedekt ten laste van de ontvangen middelen voor invoering van de genoemde transities (€ 73.157,-- en laste van in begroting 2014 opgenomen budgetten en € 9.343,-- ten laste van reserve Nog te besteden rijksbijdragen).

Diverse niet afgewikkelde éénmalige zaken voorgaande jaren

In voorgaande jaren zijn voor diverse éénmalige zaken middelen beschikbaar gesteld. Voor de dekking van de kosten van deze éénmalige zaken zijn reserves gevormd of geschiedt de dekking middels een bestaande reserve. Per 31 december 2013 zijn een aantal zaken nog niet of nog niet geheel uitgevoerd. Deze zaken ,waarvan verwacht wordt dat ze in 2014 zullen uitgevoerd, dienen nog op de begroting te worden gebracht. Voor het programma Zorg betreft het de volgende zaken:

- Project verslavings- en jeugdproblematiek € 10.000,--, dekking reserve Eénmalige zaken 2013;
- Project dementievriendelijke gemeente € 3.900,--, dekking reserve Eénmalige zaken 2013.

Wat gaan we doen in 2015

Transitie WMO

Op 1 januari 2015 treedt de nieuwe Wmo 2015 in werking. Met deze wet worden gemeenten verantwoordelijk voor het bieden van ondersteuning aan haar inwoners met beperkingen op het gebied van participatie en zelfredzaam zijn. De gemeente is verantwoordelijk voor het organiseren van de ondersteuning van deze personen. Met de wijzigingen in de zorg beoogt de Rijksoverheid een omslag in denken en doen. Burgers moeten eerst binnen het eigen sociale netwerk naar oplossingen zoeken en hun eigen kracht aanwenden. Pas als dat niet tot een oplossing leidt, kan een vraag om ondersteuning gesteld worden bij de gemeente (vangnet).

De omslag in denken in 'recht op zorg' naar 'vraag om ondersteuning' is gerealiseerd. Inwoners komen met een vraag om ondersteuning naar de gemeente, waarbij men bewust is van de lijn dat oplossingen allereerst in eigen kring en met inzet van eigen kracht in beeld worden gebracht.

Ontwikkelen algemene voorzieningen WMO

Op 1 januari 2015 treedt de nieuwe Wmo 2015 in werking. Met deze wet worden gemeenten verantwoordelijk voor het bieden van ondersteuning aan haar inwoners met beperkingen op het gebied van participatie en zelfredzaam zijn. Door het ontwikkelen van algemene en collectieve voorzieningen die min of

meer vrij toegankelijk zijn kan het beroep op maatwerkvoorzieningen (individueel) afnemen terwijl de inwoner toch de ondersteuning krijgt die nodig is om zelfredzaam te zijn en te kunnen participeren in de samenleving.

Integrale toegang WMO-voorzieningen

De gemeente dient de toegang te organiseren zodat inwoners die ondersteuning nodig hebben op het gebied van zorg, welzijn, opvoeding, inkomen, werk etc worden geholpen bij het verkrijgen van de juiste ondersteuning waarbij allereerst ingezet wordt op het versterken van de eigen kracht, de inzet van het eigen netwerk en waarbij de gemeentelijke voorzieningen gezien kunnen worden als vangnet. Door de hulpverlening op elkaar af te stemmen, kan de ondersteuning korter, minder intensief zijn.

Als een integrale toegang is gerealiseerd worden klanten met meervoudige complexe problematiek eerder in beeld gebracht en is de hulpverlening op elkaar afgestemd. De integrale toegang omvat in ieder geval de toegang voor Wmo-voorzieningen, niet vrij toegankelijke jeugdvoorzieningen en participatiewet onderdelen.

Doorontwikkelen monitoring individuele ondersteuning

Op 1 januari 2015 treedt de nieuwe Wmo 2015 in werking. Met deze wet worden gemeenten verantwoordelijk voor het bieden van ondersteuning aan haar inwoners met beperkingen op het gebied van participatie en zelfredzaam zijn. De gemeente is verantwoordelijk voor het organiseren van de ondersteuning van deze personen. Hiervoor zullen maatwerkvoorzieningen worden verstrekt. Zowel het resultaat van de ondersteuning moet gemonitord worden, als de inzet van de aanbieders ten opzichte van het totale budget.

Goed inzicht in het gebruik van individuele ondersteuning en het behaalde resultaat zodat tijdig maatregelen getroffen kunnen worden als het gewenste resultaat niet wordt bereikt, de budgetten niet toereikend lijken te zijn.

Aanbesteding hulpmiddelen

Een nieuw contract met een leverancier voor het leveren van hulpmiddelen in het kader van de Wmo.

Het contract liep tot en met 30 juni 2013 en is eenmalig (met twee jaar) verlengd tot 30 juni 2015. Er wordt een nieuw aanbestedingstraject gedaan. Het betreft een regionale aanbesteding met nu nog 14 gemeenten.

De gemeente is verantwoordelijk voor het verstrekken van hulpmiddelen waardoor inwoners langer kunnen blijven deelnemen aan de maatschappij en langer zelfstandig kunnen blijven wonen.

Aanbesteding kleinschalig collectief vervoer

Een nieuw contract met een vervoerder die zorgt voor het uitvoeren van het kleinschalig collectief vervoer (KCV).

Het contract liep tot en met 31 december 2013 en is eenmalig verlengd tot 31 december 2015. Er wordt een nieuw aanbestedingstraject ingezet. Dit traject zal grotendeels door de bestuurscommissie KCV worden uitgevoerd. Echter vanuit de gemeente dient meegedacht te worden over het programma van eisen en huidige knelpunten en verbeterpunten.

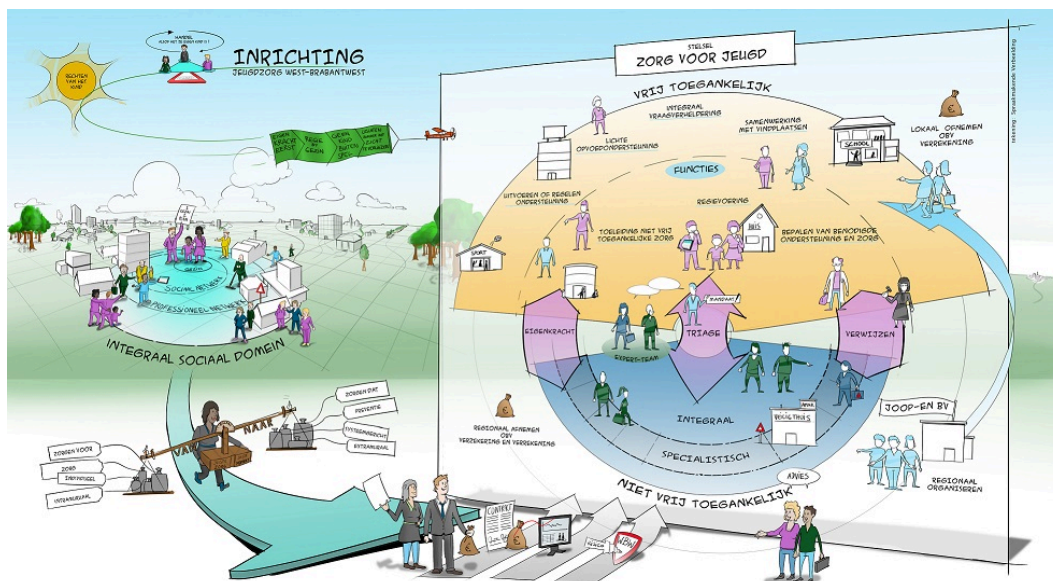
Sociale wijkteams

In de brief "Hervorming langdurige zorg: naar een waardevolle toekomst" van staatssecretaris van Rijn d.d. 25 april 2013 worden de maatregelen uit het Regeerakkoord uitgewerkt. Eén van de maatregelen betreft het beschikbaar stellen van budget voor het opzetten van sociale wijkteams binnen gemeenten. Het kabinet investeert landelijk €50 mln. Dit bedrag wordt toegevoegd aan het deelfonds sociaal domein van het Gemeentefonds. Sociale wijkteams zouden een rol kunnen vervullen bij het afstemmen van de ondersteuning uit het sociaal domein op het medische domein. Het leggen van verbindingen op het gebied van zorg, preventie, welzijn en wonen draagt eraan bij dat kwetsbare mensen langer thuis kunnen blijven wonen en kunnen blijven participeren.

In 2014 wordt een onderzoek uitgevoerd naar het invoeren van en het werken met sociale wijkteams. Dit onderzoek resulteert in een adviesnota, waarna mogelijk het daadwerkelijke invoeren van sociale wijkteams volgt in 2014/2015.

Invoering nieuwe jeugdwet

Op 1 januari 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van de nieuwe wet op de jeugdzorg. Na een periode van voorbereiden op deze transitie volgt vanaf dit moment de daadwerkelijke transformatie. Zorgen dat de ondersteuning en zorg aan jongeren anders worden georganiseerd zodat deze beter aansluit bij de vraag van ouders en jeugd en binnen de financiële kaders blijft. Deze transformatie zal tot 2017 plaatsvinden, in 2017 moeten de eerste resultaten zichtbaar worden van het daadwerkelijk anders organiseren. Deze transformatie zal lokaal en regionaal in het projectteam worden opgepakt.

Kadernota jeugdbeleid

Op 1 januari 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van de nieuwe wet op de jeugdzorg. De invoering van de nieuwe jeugdwet heeft niet alleen impact op de zorg en ondersteuning. Er wordt bij de invoering vooral de nadruk gelegd op de preventie en het stimuleren van eigen kracht. De consequenties voor het lokale beleid en de wijzigingen die dit in de gemeente met zich meebrengt worden in een nieuwe kadernota jeugd beschreven.

Samenhang in welzijnswerk

In 2013 is een onderzoek uitgevoerd naar de haalbaarheid van een brede welzijnsinstelling. De partijen die daar naar mening van de gemeente deel van uit zouden moeten maken, staan positief tegenover de realisatie van een brede welzijnsinstelling. Het primaire doel is echter om een samenhang en welzijnswerk te organiseren waardoor er een groter en beter bereik onder de burgers mogelijk is. Het vrijwilligersbeleid hangt hier nauw mee samen en met de decentralisaties in het sociaal domein is het welzijnswerk en het verenigingsleven het cement van de participatiemaatschappij. De gemeente zal de sturing van output naar outcome verschuiven. Met andere woorden vindt er een kanteling plaats van activiteitenoriëntatie naar de (maatschappelijke) effecten van de activiteiten die partijen uitvoeren.

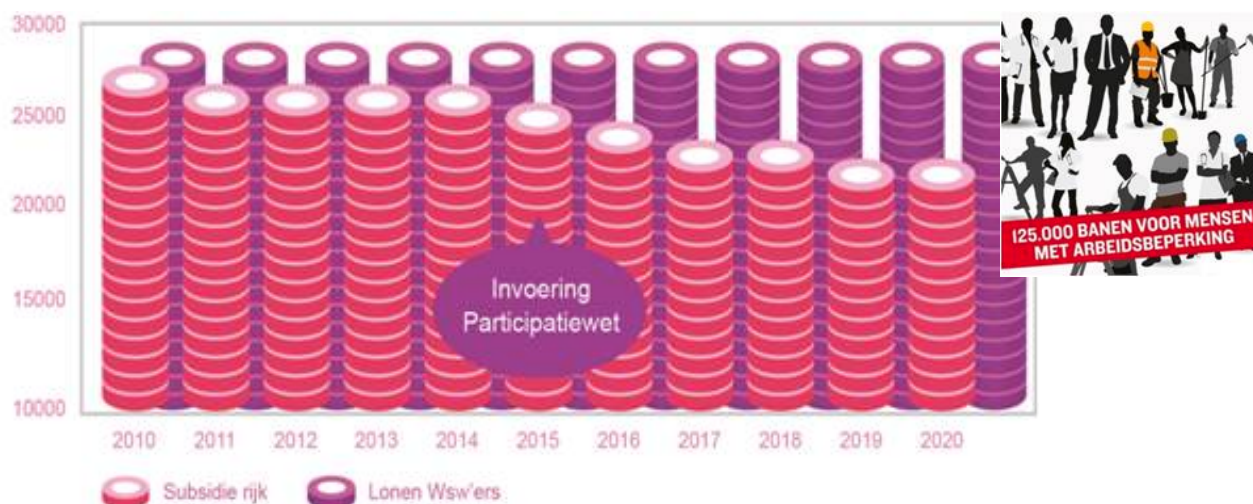
Ontwikkelen vrijwilligersbeleid

In 2013 is de beleidsnota voor vrijwilligerswerk vastgesteld. Deze is gericht op het zo goed mogelijk ondersteunen en stimuleren van alle burgers die zich vrijwillig inzetten en bijdragen aan een vrijwilligersvriendelijk klimaat en daarmee aan het welzijn van de vrijwilligers in Steenbergen.

De decentralisaties in het sociaal domein leveren in rap tempo een andere rol op voor vrijwilligers. In 2015 en de daarop volgende jaren worden de consequenties daarvan duidelijker. In 2015 gaan we de kaders van het vrijwilligersbeleid uitrollen in concrete uitvoering.

Implementatie participatiewet

Vanaf 1 januari 2015 treedt de Participatiewet in werking. De Participatiewet is één regeling die de Wet werk en bijstand (WWB), Wajong en Wsw vervangt. Door de concurrentie tussen de regelingen weg te nemen en werkgevers de gelegenheid te bieden om mensen tegen realistische loonkosten aan de slag te laten gaan, krijgen alle uitkeringsgerechtigden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt betere kansen. Het primaire doel is dan ook om zo veel mogelijk mensen met een arbeidsbeperking zo gewoon mogelijk te laten werken en budgetten gericht en effectiever in te zetten en kosten te besparen.

Hervorming SW-sector

De Wsw (Wet sociale werkvoorziening) wordt vanaf 1 januari 2015 afgesloten voor nieuwe werknemers. Het kabinet geeft gemeenten de ruimte om zelf beschut werk te organiseren voor mensen die enkel onder beschutte omstandigheden kunnen werken. Het gaat in totaal op termijn om 30.000 plaatsen. De Wajong is vanaf 1 januari 2015 alleen nog toegankelijk voor jonggehandicapten die volledig en duurzaam arbeidsongeschikt zijn.

Het kabinet verlaagt de subsidie per SW-plek van € 26.000 in 2014 tot € 22.700 in 2020. Omdat het huidige Wsw-bestand al zijn rechten behoudt, ook als het gaat om loon- en pensioenkosten, blijven de kosten nagenoeg gelijk. De gemeente Steenberg en heeft 140 werknemers bij de WVS-groep geplaatst, we spreken we dan over een bezuiniging van ruim 6 ton per jaar.

Momenteel zijn er voor de gemeente Steenberg drie bedrijven bezig met arbeidsontwikkeling re-integratie en plaatsing (ISD, WVS-groep en SSW) deze dubbeling zal de komende periode ook tegen het licht worden gehouden. De gemeente Steenberg zal individueel maar ook met de overige gemeenten en de WVS-Groep dan ook maatregelen moeten treffen om de kosten van de sw sector terug te brengen.

Het doel van de hervorming is een efficiëntere bedrijfsvoering.

Wat mag het kosten?

Programma Zorg	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo primaire begroting	-7.365.359	-7.237.262	-7.271.974	-7.320.700	-7.320.700
Begrotingswijzigingen 2014					
Bijstelling bestaan beleid					
Maatschappelijke begeleiding en advies	-3900				
WMO	136762	86122	87083	97540	96598
Volksgesondheid	-10000	-1658	-1658	-1658	-1658
Jeugd	13042				
WWB	-374000	-105075	-105437	-105719	-109290
Werkgelegenheid	-25758	-30900		41800	41800
Gemeentelijke minmabeleid	-53953	-69300	-68100	-67600	-67600
Mutaties reserves	23243				
Nieuw saldo begroting/Nadelig saldo	-7.659.923	-7.358.073	-7.360.086	-7.356.337	-7.360.850

Bezuinigingen

Bezuinigingen programmabegroting 2014-2017						
			invoering bezuiniging			
		bezuiniging	2014	2015	2016	2017
Subsidie maatschappelijk werk		7.384		2.000	4.000	7.384
Het betreft een bezuiniging van 3% op het subsidie bedrag						
Algemene bezuiniging SWOS		3.825		3.825	3.825	3.825
Het betreft een bezuiniging van 3% op het subsidie bedrag						
Algemene bezuiniging op GROGZ		8.150		8.150	8.150	8.150
Het betreft een bezuiniging van 3% op het subsidie bedrag						
Algemene bezuiniging thuiszorg West-Brabant		6.570		6.570	6.570	6.570
Het betreft een bezuiniging van 3% op het subsidiebedrag ikv jeugdgezondheidszorg						
Algemene bezuiniging ISD		22.415		22.415	22.415	22.415
Het betreft een bezuiniging van 3% op de bijdrage aan de ISD voor de uitvoeringskosten van de WWB ed. De overige deelnemers van de ISD moeten hier ook wel mee instemmen.						
Het in natura verstrekken van gebruiksgoeder		10.000		5.000	7.000	10.000
Dit betreft een algemene bezuiniging op het minimalebeleid die vanaf 2015 gerealiseerd gaat worden.						
Subsidie St. Slachtofferhulp		5.139		1.500	3.000	5.139
Dit betreft het volledig stoppen met het subsidiëren van de St Slachtofferhulp.						

Programma Economie en recreatie

Beleidsprioriteiten 2014

Beleidsprioriteiten 2014	Oorspronkelijke planning	
StadHaven	continue proces	<>
Jachthaven Steenberg	continue proces	<>
Uitvoeringsprogramma recreatie en toerisme	2014	<>
Agro & Foodcluster Nieuw-Prinsenland (AFC)	continue proces	<>
Vestigingsklimaat bedrijven/acquisitie	continue proces	<>
Buiten de Veste 2	continue proces	<>
Dintelpark	continue proces	<>
Oostgroeneweg Dinteloord	continue proces	<>
Gebiedsontwikkeling Waterpoort	continue proces	<>
Landschappen van Allure/Brabantse Wal	januari 2014	V
Kostenbeheersing Fort Henricus (motie P2013/6)	januari 2014	V
Vergroting economische slagkracht/starten ondernemersspreekuur (motie B2014/4)	maart 2014	>
Inventarisatie methodieken lagere grondprijs incl. fin.consequenties (motie B2014/1)	juni 2014	<>
Vergroting economische slagkracht/starten ondernemersspreekuur (motie B2014/4)		
<p>Gemeente Steenberg biedt sinds april 2014 elke eerste donderdag van de maand een ondernemersspreekuur aan. Ondernemers kunnen zonder afspraak, laagdrempelig in contact komen met de gemeente en daarmee de betrokken Wethouder economische zaken. Om de economische slagkracht van de gemeente Steenberg te versterken moeten de randvoorwaarden voor ondernemerschap goed in beeld gebracht worden. Dit gaan we in samenwerking doen met bestaande ondernemers, branchevereniging en samenwerkende organisaties. Dit zal resulteren in een update van het</p>		

Beleidsprioriteiten 2014**Oorspronkelijke planning**

huidige economisch beleidsplan en nieuw actieprogramma, dat de komende jaren de lokale economie zal helpen te groeien en versterken. De planning is om dit eind van het jaar gereed te hebben.

Bijstelling bestaand beleid**Deelname starterscentrum Bergen op Zoom (€ 5.000,-- N, éénmalig)**

Bij de perspectiefnota 2013 is door u besloten om aan te sluiten bij een in Bergen op Zoom op te richten starterscentrum. Verwachte voordelen waren onder andere impulsen voor het verkrijgen van van knowhow door startende ondernemers en de mate van laagdrempeligheid. Het besluit hield in dat voor zowel 2013 als 2014 een bijdrage van € 5.000,-- beschikbaar werd gesteld. Voor 2014 dient dit bedrag nog in de begroting te worden opgenomen.

Reinierpolder I

Het bestemmingsplan Reinierpolder I is op het aanpassen van de aansluiting op de Zeelandweg Oost na bedrijfsklaar gemaakt. De nog te verrichten werkzaamheden waren afgestemd op de herinrichtingsplannen voor de Zeelandweg Oost (N257) en de aanleg van de A4. De nog beschikbare bijdrage daarvoor bedraagt € 25.700,--.

Wij stellen u voor de hiervoor genoemde bijdrage van € 25.700,-- toe te voegen aan de bestemmingsreserve herinrichting/ toekomstig onderhoud N 257

Reinierpolder II

Dit plan is in 2009 afgesloten. In de exploitatie Reinierpolder II was een bedrag opgenomen voor een bijdrage aan nog te verrichten overkoepelende werkzaamheden zoals herstelwerkzaamheden en aanpassingen aan omliggende wegen, groenvoorzieningen, etc. Ook deze werkzaamheden waren afgestemd op de herinrichtingsplannen voor de Zeelandweg Oost (N257) en de aanleg van de A4. De nog beschikbare bijdrage hiervoor bedraagt € 174.900,--.

Verwijzend naar het hiervoor genoemde onder Reinierpolder I stellen wij u voor ook deze bijdrage toe te voegen aan de bestemmingsreserve herinrichting/toekomstig onderhoud N 257.

Diverse niet afgewikkelde éénmalige zaken voorgaande jaren

In voorgaande jaren zijn voor diverse éénmalige zaken middelen beschikbaar gesteld. Voor de dekking van de kosten van deze éénmalige zaken zijn reserves gevormd of geschiedt de dekking middels een bestaande reserve. Per 31 december 2013 zijn een aantal zaken nog niet of nog niet geheel uitgevoerd. Deze zaken ,waarvan verwacht wordt dat ze in 2014 zullen uitgevoerd, dienen nog op de begroting te worden gebracht. Voor het programma Economie en recreatie betreft het de volgende zaken:

- Uitvoeringsprogramma recreatie 2012 € 51.000,--, dekking reserve Eénmalige zaken 2012;
- Uitvoeringsprogramma recreatie 2013 € 22.200,--, dekking reserve Eénmalige zaken 2013.

Wat gaan we doen in 2015**Landschappen van Allure Brabantse Wal**

Binnen streekorganisatie Brabantse Wal wordt gewerkt aan de landschappelijke en recreatieve versterking van de Brabantse Wal. Steenbergen maakt sinds de oprichting deel uit van deze organisatie. Steenbergen heeft, namens de streek, een investeringsvoorstel voor het programma Landschappen van Allure ingediend. Met dit voorstel beogen projectpartners het militaire verleden van het gebied tot leven te brengen in beeld en woord. Steenbergen is zowel bestuurlijk als ambtelijk verantwoordelijk voor dit project. Om dit project gedurende de looptijd (2013-2017) soepel te laten functioneren, wordt een parttime externe coördinator en externe secretaris ingezet. De inzet van de gemeente Steenbergen is erop gericht toe te zien op de voortgang van het project en van het tijdig en correct verantwoording afleggen aan de Provincie en de projectpartners. Een jaarlijkse voortgangsrapportage aan de Provincie is verplicht gesteld.

De Provincie heeft op 12 maart 2014 besloten dat dit project wordt gehonoreerd. Dat betekent dat het met provinciale subsidie kan worden gerealiseerd. Steenbergen is verantwoordelijk voor totale realisatie en verantwoording. Er is subsidie beschikbaar voor externe inhuur van ondersteuning.

Landschappen van Allure: herstel liniewal

Onderdeel van Landschappen van Allure is het herstel van een onderdeel van de West Brabantse Waterlinie gelegen nabij Buiten de Veste. De oude contouren van de liniewal zijn zichtbaar en herkenbaar in het landschap.

Jachthaven Steenbergen

In 2012 heeft de gemeenteraad besloten tot de aankoop van het eigendom van dhr Vermeulen in de jachthaven. De eigendomswisseling heeft in januari 2013 plaatsgevonden. In maart 2013 is besloten de opgave voor de (jacht)haven op te knippen in 4 delen: openbare ruimte/recreatieve poort, ontvangstruimte/recreatieve poort, jachthaven, (ontwikkeling)vastgoed. De gemeente is aan zet voor de eerste twee delen.

In 2013 is besloten de exploitatie van de jachthaven uit te besteden aan een derde partij. Er is daartoe een concept programma van eisen vastgesteld. De planning is dat de nieuwe exploitant in 2015 van start gaat.

In 2014 heeft de raad middelen beschikbaar gesteld voor de herinrichting van de openbare ruimte rond de jachthaven. In 2014 wordt dit werk in de markt gezet en de herinrichting zal in 2015 worden uitgevoerd.

In maart 2014 heeft de Provincie bekend gemaakt dat voor specifieke onderdelen van het project subsidie beschikbaar is. Deze projecten worden in 2015 afgerond.

In 2016 zal de haven nog gebaggerd dienen te worden.

Uitvoeringsprogramma recreatie en toerisme

Naar aanleiding van de marketingvisie van de Brabantse Wal wordt vanaf dit jaar de recreatieve samenwerking tussen Woensdrecht, Bergen op Zoom en Steenbergen opnieuw ingevuld. Daaruit zullen nieuwe projecten op de gemeente Steenbergen afkomen, die worden toegevoegd aan het uitvoeringsprogramma. Daarmee krijgt het huidige programma een aanvulling/vervolg.

Vanuit het huidige programma wordt gewerkt aan:

- Recreatieve poort Jachthaven Steenbergen: 2015
- Recreatieve poort Benedensas: 2015
- Fort Henricus: 2016

Waterpoort

Waterpoort is, naast De Brabantse Wal, één van de integrale gebiedsopgaven van de provincie Noord-Brabant én is onderdeel van het Uitvoeringsprogramma Zuidwestelijke Delta.

Waterpoort ("een grenzeloze samenwerking op de overgang van water naar land") brengt verschillende werelden bij elkaar: zee en land, zoet en zout, zand en klei, stad en platteland, hoog en laag. Water vormt het hart van het gebied met Volkerak-Zoommeer, Schelde-Rijnkanaal en de Mark-, Dintel-, Vlietboezem. Door de Deltawerken verloor het gebied grotendeels de directe verbinding met zee, met alle gevolgen voor de waterkwaliteit en economische vitaliteit. Binnen de gebiedsontwikkeling dringen partijen bij de Rijksoverheid aan op verbetering van de waterkwaliteit van het Volkerak-Zoommeer. Zij hebben daartoe het zgn. "Manifest" opgesteld en in april 2014 aangeboden aan de minister van I&M. Het gebied moet een robuuste zelfvoorzienende regio worden, met nieuwe economische vitaliteit en uiteindelijk weer een zout Volkerak-Zoommeer.

Binnen waterpoort wordt in 2015 gewerkt aan:

- Cruislandse krekens
- inundatiegebieden
- Blauwe Sluis

- Roode Weel/Boonhil

Stadhaven

Het fysieke deel van het project StadHaven nadert zijn einde. Met de opwaardering van de jachthaven breekt een nieuwe fase aan. Dit jaar (2014) wordt met RPS en KHN gewerkt aan een vervolg op dit project. De nadruk zal daarin meer liggen op het aantrekkelijk houden van het winkelgebied (fysiek en virtueel), meer activiteiten/levendigheid, vasthouden van de veiligheid in het gebied en meer promotie van het aanwezige aanbod. Om dat op een goede manier mogelijk te maken moeten rollen veranderen, meer ondernemers, minder overheid (of: andere overheid). Die transitie krijgt in 2014 vorm. De uitvoering daarvan vindt plaats vanaf 2014.

AFC

Het Agro & Food Cluster Nieuw Prinsenland biedt kansen om bestaande werkgelegenheid uit te bouwen en nieuwe werkgelegenheid te creëren. Steenbergse ziet de sociaal economische plus van deze grootschalige ontwikkeling (kennis en productie-economie), als de hindereffecten tot een minimum beperkt worden en de gemeente er op meer fronten beter van wordt. In 2011 is de realisatie gestart. Het Agro en Foodcluster Nieuw Prinsenland is een knooppunt voor de groene economie en biedt ruimte aan:

- een grootschalige projectlocatie glastuinbouw van netto 220 hectare glas;
- een specifiek bedrijventerrein in de agro- en foodsfeer van 50 hectare netto;
- de uitbreiding en intensivering van de bestaande SuikerUniecomplex;
- een parkmanagementorganisatie die onder meer de duurzaamheidsambities stimuleert en aanjaagt en hierover communiceert.

Buiten de Veste

Plan Buiten de Veste 2 komt oorspronkelijk voort uit de Woonvisiedoelstelling om 100 woningen per jaar te bouwen en de wens om in dit plangebied een Brede School te bouwen voor de huidige Maria Reginaschool. Omdat in en bij het plangebied ook diverse andere ontwikkelingen plaatsvinden, heeft het college in juni 2010 besloten om het plan integraal op te pakken en er het etiket "project" op te plakken.

Voor de gerealiseerde woningen, de brede school, de aangelegde verkeersverbinding en het woonrijp gemaakte deelgebied bij de brede school verkeert het project in de beheerfase.

De overige deelactiviteiten bevinden zich in de voorbereidings- of realisatiefase:

- woningbouw in diverse sectoren in de periode van 2015-2020;
- bouw-/woonrijpmaken van de deelgebieden;
- Ecologische verbindingzone (verbinding Steenbergse Haven – Brede Watergang – Kruislandse krekens) – afhankelijk van cofinanciering;
- Herbesteding en herontwikkeling van de 2 vrijgekomen onderwijslocaties.

Dintelpark

Dintelpark is een grootschalig landschappelijk ingepast recreatiepark.

Eind 2013 heeft de ontwikkelaar zich teruggetrokken. Het college heeft, na raadpleging van de externe begeleidingsgroep, besloten om een bidbook op te stellen. Met dit bidbook worden investeerders/ ontwikkelaars benaderd/gezocht.

Bestemmingsplan Reinierpolder

Uitbreiding bedrijventerrein Reinierpolder middels vaststelling bestemmingsplan voor uitbreiding Reinierpolder + actualisering bestemmingsplan bestaande bedrijventerrein, vaststelling gronduitgiftebeleid (2014). In 2015 zal gestart worden met de daadwerkelijke gronduitgifte en de aanleg van de infrastructuur en inrichting overige openbare ruimte, al dan niet gefaseerd, afhankelijk van de concrete verkoop van de grond.

Oostgroeneweg Dinteloord

Na verplaatsing van de voetbalvelden in Dinteloord. Is het sportcomplex Dinteloord aan de Oostgroeneweg Dinteloord vrijgekomen. Dit vraagt om een nadere invulling met woningbouw afgestemd op de markt- en woningbehoefte.

Een invulling van de Oostgroeneweg met woningbouw met daarbij ook meegenomen aanliggende percelen, in eigendom bij andere eigenaren.

In 2015 zullen de nodige onderzoeken worden uitgevoerd om tot vaststelling van een bestemmingsplan te komen voor de tweede fase van het gebied.

De vaststelling van dit bestemmingsplan staat gepland voor het 3e kwartaal 2016.

Mogelijk wordt afhankelijk van de concrete marktvaag ook het bestemmingsplan voor de eerste fase licht gewijzigd, bijvoorbeeld door wijziging van de woningtypes.

Wat mag het kosten?

Programma Economie en recreatie	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo primaire begroting	-608.561	-596.477	-587.585	-587.685	-587.685
Begrotingswijzigingen 2014					
Bijstelling bstaand beleid					
Recreatie	-73200				
Economische bedrijvigheid	-5000			-4000	
Agro foodcluster nieuw prinsenland					
Bouwgrondexploitatie	200578				
Mutaties reserves	-127377,85				
Nieuw saldo begroting/Nadelig saldo	-613.561	-596.477	-587.585	-591.685	-587.685

Bezuinigingen

Bezuinigingen programmabegroting 2014-2017						
			invoering bezuiniging			
		bezuiniging	2014	2015	2016	2017
Onderhoud Ommetjes		12.500	12.500	12.500	12.500	12.500
Het budget voor het onderhoud van de ommetjes is in de begroting 2014 teruggebracht van € 22.500,- naar € 10.000,-.						
Kostendekkend maken markten		4.800			4.800	4.800
Het exploitatiesaldo van de markten bedraagt € 4.800,-. Het uitgangspunt is kostendekkend.						

Programma Ontwikkeling openbare ruimte

Beleidsprioriteiten 2014

Beleidsprioriteiten 2014	Oorspronkelijke planning	
Actualiseren monumentenverordening	maart 2014	>
Nota cultureel erfgoed	2015	<>
Woonvisie	1e kwartaal 2015	x
Werkprogramma duurzaamheid 2014	continue proces	<>
Huisvestigingsbeleid arbeidsmigranten	continue proces	<>
Sunclasspark	continue proces	<>
Actualiseren leefbaarheidsagenda dorpsontwikkelingsplannen	2e kwartaal 2014	>
Revitalisering landelijk gebied	continue proces	<>
Vorbereiding/uitwerken herinrichting centrum Welberg	4e kwartaal 2014	<>
Partiële herziening bestemmingsplannen buitengebied	4e kwartaal 2014	<>
Overleg met bewoners woonschepen over aanpassing woonsituatie (motie dec.2013)		
Actualiseren monumentenverordening		
De gemeentelijke monumentencommissie en de welstandscommissie vergaderen gezamenlijk over (ver)bouw plannen en brengen separaat advies uit. Om de samenwerking verder vorm te geven en te professionaliseren is een aanpassing van de monumentenverordening en de verordening "regelende de samenstelling en taak van de monumentencommissie" nodig. Naast de samenwerking tussen de welstand- en monumentencommissie is onlangs de kans gesignaleerd om ook een samenwerking met het kunst- en cultuurplatform te organiseren. Door middel van een onderzoek wordt gekeken of er een samenwerking tussen deze drie partijen mogelijk is, om zo de kwaliteit van de individuele activiteiten te vergroten, wat mogelijk invloed heeft op de verordening. Hierdoor wordt de actualisatie doorgeschoven naar december 2014.		
Woonvisie		

Beleidsprioriteiten 2014	Oorspronkelijke planning
<p>De actualisatie van de woonvisie is pas in het eerste kwartaal van 2015 voorzien. Gelet op de veranderde omstandigheden op de woningmarkt is, in nader overleg met de corporaties, gekozen voor een andere opzet van de woonvisie dan voorheen gebruikelijk. In de nieuwe woonvisie zal met name ook aandacht worden besteed aan de bestaande voorraad woningen. In de tot op heden gebezigde opzet van de woonvisie is uitsluitend beleid geformuleerd voor nieuwbouwwoningen. Bovendien wordt er op het gebied van wonen en zorg het nodige gewijzigd. Ook daarin zal de nieuwe woonvisie voorzien. Deze visie zal interactief tot stand worden gebracht. Dit kost uiteraard tijd. Aan de corporaties is om een reactie gevraagd ten aanzien van het concept Plan van Aanpak.</p>	
<p>Actualiseren leefbaarheidsagenda dorpsontwikkelingsplannen Voor de kern Kruisland is de Leefbaarheidsagenda van het Dorpsontwikkelingsplan geactualiseerd. Voor de kern Dinteloord is gekozen voor een pilot om daar op een meer integrale manier mee om te gaan. Voor de overige kernen komt de actualisatie uiterlijk in het laatste kwartaal van dit jaar (2014) tot stand.</p>	

Wat gaan we doen in 2015

Leefbaarheidsagenda idop (alle kernen)

Omstreeks 2007 zijn er voor alle dorpskernen zgn. (integrale) Dorpsontwikkelingsplannen vastgesteld. Integraal omdat ze niet op een bepaald beleidsfacet zien, maar op alle aspecten die te maken hebben met leefbaarheid, dus, naast het ruimtelijke, zeker ook het sociaal-maatschappelijke terrein. Deze plannen bestaan uit twee delen: het dorpsontwikkelingsplan zelf en de zgn. Leefbaarheidsagenda; dit is een uitvoeringsprogramma. Het plan zelf is gemaakt als een lange termijn toekomstvisie. De leefbaarheidsagenda moet regelmatig worden geactualiseerd, mede omdat de uitvoering van veel factoren afhankelijk is. Zeker van de kosten in relatie tot de beschikbare middelen.

Herinrichting centrum Welberg

In 2014 wordt een studie gedaan omtrent de MFA en het clubhuis waarna aansluitend gestart kan worden met het uitwerken van een aantal varianten voor het realiseren van het nieuwe dorpshart. Recent is ook bekend geworden dat de kerk zijn deuren sluit. Ook een mogelijke nieuwe functie van de kerk zal in het onderzoek worden meegenomen. In 2015 zal dan de keuze vallen op één van de varianten en kan gestart worden met het herzien van het bestemmingsplan. In 2016 zal het nieuwe bestemmingsplan voor het gebied worden vastgesteld en de uitvoering kan dan op zijn vroegst plaatsvinden in 2017. Uitgangspunt is dat de investeringen, voor zover noodzakelijk en wenselijk in het MFA of clubhuis in de begroting van 2016 wordt opgenomen en dat de investeringen in de openbare ruimte gedekt worden uit de verkoopopbrengsten van grond voor woningbouw of anderszins. Er zal dus niet gestart worden met de herinrichting van de openbare ruimte voordat de grond verkocht is. Uitgangspunt is dus minimaal een budgettair neutraal plan. Dit moet zonder meer mogelijk zijn omdat grond al in ons bezit is en omdat de boekwaarde van de gronden van het oude sportpark nihil is.

Uitwerking beleid huisvesting arbeidsmigranten

Binnen de gemeente Steenberg en verblijven meerdere arbeidsmigranten. Als gevolg van de komst van het AFCNP zal dit aantal toenemen.

Het bieden van onderdak aan deze mensen moet op een maatschappelijk verantwoorde wijze gebeuren. Zowel voor de arbeidsmigrant als voor de omgeving.

In februari 2010 heeft de gemeenteraad de Beleidsnota Huisvesting Arbeidsmigranten Gemeente Steenberg en vastgesteld, waaraan nu uitvoering wordt gegeven.

Bij de uitvoering moet u denken aan:

- de begeleiding van initiatieven voor het maatschappelijk verantwoord huisvesten van arbeidsmigranten
- het binnen de regio afstemmen van de gemeentelijke beleidskaders en de regiobrede spreiding van arbeidsmigranten. Mede in het kader van het AFCNP dient de huisvesting van EU-werknemers regiobreed aangepakt te worden vanuit een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid met oog voor de sociaal maatschappelijke aspecten;
- overleg voeren met andere gemeentes, de provincie, mogelijke huisvesters en andere belanghebbenden;
- handhaving; de uitvoering van convenanten.

Sunclasspark

Het college is aangevangen met handhavend optreden tegen het gebruik van de zomerhuizen op het Sunclasspark. Voor dit traject moeten meerdere controles worden uitgevoerd. Voor het uitvoeren van deze controles ontbreken de middelen.

Op het Sunclasspark verblijven meerdere arbeidsmigranten. Voor de arbeidsmigranten die niet op het Sunclasspark mogen verblijven moet alternatieve maatschappelijk verantwoorde huisvesting worden geregeld. De gemeente heeft een faciliterende rol.

Bestemmingsplan Buitengebied

Het buitengebied is en blijft in ontwikkeling. Als gevolg van gewijzigde wetgeving, regelgeving en beleidswijzigingen moeten de bestemmingsplannen voor het buitengebied in de toekomstige jaren partieel worden herzien. Dit is een continu proces.

In 2015 en 2016 moeten vooral aanpassingen worden gedaan ten gevolge van:

- de toekomstige uitspraak van de Raad van State. In de regel zijn reparaties nodig vanwege ingestelde beroepen;
- de gewijzigde provinciale Verordening ruimte met name voor het onderwerp zorgvuldige veehouderijen;
- de opdracht van de gemeenteraad om een herziening op te stellen voor het verbreden van nevenfuncties en vervolgfuncties bij agrarische bedrijven. Hierover wordt overleg gevoerd met de ZLTO en de provincie.

In 2014 en 2015 wordt er, conform de opdracht van de gemeenteraad, gewerkt aan de eerste partiële herziening van de bestemmingsplannen buitengebied. In 2015 wordt er aangevangen met de tweede partiële herziening voor de eventuele uitspraak van de Raad van State en de gewijzigde Verordening ruimte.

Alvorens een herziening kan worden vastgesteld moet het wettelijke vooroverleg plaatsvinden en moet een ontwerp bestemmingsplan in procedure worden gebracht. Vaststelling van de eerste partiële herziening door de gemeenteraad kan uiterlijk in het tweede kwartaal van 2015 gebeuren. Het planproces heeft een raadplegend karakter.

Duurzaamheid

Uitgevoerde projecten/acties op basis van de Duurzaamheidsnota Steenberg en 2012-2020.

In de Duurzaamheidsnota 2012-2020 wordt beschreven hoe de gemeente Steenbergen op een structurele en integrale manier werkt aan een leefbare samenleving waarin mensen in hun basisbehoeften kunnen voorzien, zonder dat de basisbehoeften van toekomstige generaties in het gedrang komen.

In het kader hiervan worden activiteiten en projecten uitgevoerd binnen 7 thema's.

Die 7 thema's zijn: Communicatie, Duurzame gemeentelijke bedrijfsvoering, Duurzaam ontwikkelen en bouwen, Duurzaam beheren, Duurzaam ondernemen, Duurzaam wonen en leven en Duurzame energieopwekking.

Ook in 2015 zullen de acties en projecten worden uitgevoerd op basis van een werkprogramma duurzaamheid.

Bij het opstellen van het werkprogramma duurzaamheid 2015 wordt rekening gehouden met de ambities voor 2020 uit de Duurzaamheidsnota, de resultaten van de projecten/acties uit het werkprogramma duurzaamheid 2014, de voordelen van de samenwerking binnen de Regio West-Brabant en nieuwe inzichten.

Cultureel erfgoed

Een geactualiseerde nota cultureel erfgoed waarin de doelstellingen en speerpunten op het gebied van ons erfgoed worden beschreven en beleidsmatig geborgd. Dit is cruciaal voor de versterking en het behoud van de Steenbergse identiteit

Een belangrijke basis voor de actualisatie van de nota cultureel erfgoed is de erfgoedkaart samen met enkele wetswijzigingen. De erfgoedkaart geeft de archeologische verwachtingen en cultuurhistorische waarden in Steenbergen weer. Hierdoor wordt het mogelijk deze waarden als volwaardig belang in ruimtelijke planvorming mee te nemen hetgeen een wettelijke verplichting is. De erfgoedkaart is eind 2014 gereed.

Wat mag het kosten?

Programma Ontwikkeling openbare ruimte	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo primaire begroting	-1.541.211	-1.505.897	-1.506.614	-1.561.897	-1.561.897
Begrotingswijzigingen 2014					
Bijstelling bestaand beleid					
Nieuw saldo begroting/Nadelig saldo	-1.541.211	-1.505.897	-1.506.614	-1.561.897	-1.561.897

Bezuinigingen

Bezuinigingen programmabegroting 2014-2017						
		invoering bezuiniging				
	bezuiniging	2014	2015	2016	2017	
Opstellen bestemmingsplannen	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000

Het budget voor onvoorziene bestemmingsplannen is vanaf de begroting 2014 geschrapt.

Programma Beheer openbare ruimte

Beleidsprioriteiten 2014

Beleidsprioriteiten 2014	Oorspronkelijke planning	
Inpassing A4	continue proces	<>
A4: overdracht N259 en overige wegen	november 2014	<>
Ontwikkelen integraal begraafplaatsenbeleid	april 2014	>
Uitvoeringsprogramma 2014 Verbreed gemeentelijk rioleringsplan	continue proces	<>
Samenwerking Water West-Brabant (SWWB)	continue proces	<>
Realisering ecologische verbingszone (EVZ)	continue proces	<>
Kwaliteitsimpuls groen / burgerparticipatie	december 2014	<>
Haalbaarheidsonderzoek dorpsbos Kruisland (motie B2009/5)	2015	<>
Onderzoek vrachtwagenparkeerplaats kern Dinteloord (motie december 2012)	februari 2014	>
Monitoring landbouw- en vrachtverkeer door Dinteloord	september 2014	<>
Herinrichting N257 binnen de bebouwde kom	december 2013	<>
Gescheiden inzameling oud papier	oktober 2014	<>
Gezamenlijke aanbesteding verwerking huishoudelijk restafval en GFT afval	mei 2014	<>
Beeldgericht reinigen - kwaliteitsgericht beheren	continue proces	<>
Gebruiksklare A4 op 01.01.2014 met partners nastreven en bevrozen uitbetaling bijdrage (motie B2013/2)	april 2014	>
Onderzoek naar breedband in het buitengebied (motie B2014/5)	oktober 2014	<>
Uitroepen tot schalie- en steenkoolgasboringen vrije gemeente (motie dec.2013)	januari 2014	V
Ontwikkelen integraal begraafplaatsenbeleid		
Planning is niet gehaald in verband met drukke werkzaamheden, de nieuwe planning is om het voorstel in december 2014 aan te bieden aan de raad.		

Beleidsprioriteiten 2014	Oorspronkelijke planning	
Onderzoek vrachtwagenparkeerplaats kern Dinteloord (motie december 2012)		
Er heeft behoefteonderzoek plaatsgevonden. Het college wenst hier een verdiepingsslag in te maken. Resultaten zullen in september aan de raad worden gepresenteerd.		
Gebruiksklare A4 op 01.01.2014 met partners nastreven en bevrozen uitbetaling bijdrage (motie B2013/2)		
De nieuwe planning wordt september 2014. Vertraging opgelopen omdat Rijkswaterstaat meer tijd nodig heeft om het voorstel tot schadevergoeding van de gemeente Bergen op Zoom, Steenberg en de Provincie te beoordelen.		

Bijstelling bestand beleid

Verhoging waterschapslasten wegen (€ 15.900,- N structureel)

Volgens de Waterschapswet moeten de waterschappen een keer in de vijf jaar de kostentoedelingsverordening aanpassen. De laatste keer is dat in 2008 geweest. In 2013 is de verordening aangepast voor de komende vijf jaar. Waterschappen kunnen differentiatie aanbrengen in bepaalde tarieven. Waterschap Brabantse Delta doet dat voor de categorie ongebouwd. De heffing ongebouwd is toebedeeld aan eigenaren van gronden en eigenaren van wegen. De wet biedt het waterschap de mogelijkheid om de wegen met 400 procent te belasten. Het waterschap Brabantse Delta heeft een evenwichtige oplossing gekozen door uit te gaan van 250 procent. Dit betekent voor onze gemeente een stijging van de waterschapslasten voor de wegen van € 15.900,-.

Adoptie rotondes (€ 15.000,- N structureel)

De beoogde bezuiniging is niet realistisch. De rotondes worden in beheer overgenomen door het bedrijfsleven. Het onderhoudsniveau wordt hierbij wat opgevaardeerd. De rotondes waren hoofdzakelijk in beheer bij het WVS. De vrijkomende uren zijn minimaal en worden ingezet om op andere beeldbepalende plaatsen een kwaliteitsimpuls te geven.

Aanschaf klein materiaal wegen, openbaar groen alvalverwijdering en riolering (2015 € 11.100,- V, 2016 € 5.300,- V, 2017 € 2.700,- N, 2018 € 15.800,- V)

Voor de aanschaf van klein materiaal is voor 2015 € 11.100,- af te ramen in verband met het opnemen van de vervanging van de kipwagen ad € 11.000,- op de investeringsstaat, voor 2016 is € 5.300,- af te ramen, voor 2017 is € 2.700,- bij te ramen en voor 2018 is € 15.800,- af te ramen, omdat weinig klein materiaal vervangen dient te worden in dit jaar.

Provinciale bijdrage reconstructie N257

De N257 binnen de kom is door de provincie overgedragen aan de gemeente. Voor de reconstructie van de N257, inclusief trottoirs, parkeerstroken, etc. en toekomstig onderhoud is door de provincie een bedrag aan de gemeente verstrekt van € 2,83 miljoen.

Wij stellen u voor deze bijdrage te storten in een bestemmingsreserve herinrichting/toekomstig onderhoud N 257.

Samenwerkingsovereenkomst Crujjslandse kreken, Fase 1

In 2010 heeft de gemeente een samenwerkingsovereenkomst gesloten met waterschap Brabantse Delta over de realisatie van ecologische verbindingzones. Wijzigingen in onder andere het subsidiestelsel hebben ertoe geleid dat er op een andere wijze naar financiering en voortgang in de ontwikkeling van ecologische verbindingzones moest worden gezocht.

Voor het project Crujjslandse kreken, fase is hiervoor in december 2012 overeenstemming bereikt voor de doorgang van het project.

Later is op 27 augustus 2013 overeenstemming bereikt over het projectplan en over de financiering van het project.

De gemeente financiert het project met een bijdrage van € 410.000,-, waarvan € 205.000,- gedekt wordt uit de reserve ruimtelijke ontwikkeling en € 205.000,- vanuit de subsidieregeling BRuG van de provincie. De overige kosten worden gedragen door het waterschap.

De bijdrage van € 205.000,-, waarvoor subsidie wordt ontvangen dient nog in de begroting 2014 opgenomen te worden.

Beheer ecologische verbindingzones (€ 9.000,- N structureel)

In het kader van de ontwikkeling van ecologische verbindingzones is de gemeente verantwoordelijk voor het beheer van de ontwikkelde ecologische verbindingzones voor 60%. Hiervoor dient voor de ecologische verbindingzone Steenbergsche vliet structureel € 9.000,- in de begroting opgenomen te worden.

Pilot papiercontainer aan huis (€ 12.500,- V eenmalig)

In de raadsvergadering van 31 oktober 2013 is uw raad akkoord gegaan met het invoeren van een pilot met een papiercontainer aan huis.

Na een nieuw aanbod van van de firma Kempnaars blijkt dat de totale kosten voor het lenen en uitzetten van de paiercontainers lager uitvallen dan in eerste instantie was aangegeven. Bovendien zijn nieuwe 240 liter containers voorhanden daar eerder sprake was van goede tweedehands containers. Omdat de geraamde kosten ad €13.200,- reeds in de concept begroting waren opgenomen en de werkelijke kosten naar verwachting € 700,- zullen zijn kan het bedrag van € 12.500,- worden afgeraamd.

Diverse niet afgewikkelde éénmalige zaken voorgaande jaren

In voorgaande jaren zijn voor diverse éénmalige zaken middelen beschikbaar gesteld. Voor de dekking van de kosten van deze éénmalige zaken zijn reserves gevormd of geschiedt de dekking middels een bestaande reserve. Per 31 december 2013 zijn een aantal zaken nog niet of nog niet geheel uitgevoerd. Deze zaken ,waarvan verwacht wordt dat ze in 2014 zullen uitgevoerd, dienen nog op de begroting te worden gebracht. Voor het programma Beheer Openbare Ruimte betreft het de volgende zaken:

- Realisatie JOP Dinteloord € 70.000,--, dekking reserve Ruimtelijke ontwikkeling;
- Rooien en vervangen bomen Van Gaverenlaan Steenberg € 11.600,--, dekking reserve Ruimtelijke ontwikkeling;
- Kwaliteitimpuls groen 2012 € 9.300,--, dekking reserve Eénmalige zaken 2012;
- Kwaliteitimpuls groen 2013 € 21.000,--, dekking reserve Eénmalige zaken 2013;
- Inpassing A4 € 13.000,--, dekking reserve Eénmalige zaken 2013.

Wat gaan we doen in 2015**A4**

Een inpassing van de A4, met aquaduct, inclusief overdracht parallelwegen en overdracht N 257 en N259, rekening houdend met een duurzaam veilige inrichting en de noodzakelijke aanpassingen aan het bestemmingsplan Buitengebied (weg + parallelwegen, bedrijfsverplaatsers + natuurcompensatie) In maart 2015 wordt de A4 geopend en zullen de plannen voor herinrichting van de N 259 verder worden uitgewerkt en aanbesteed. De N257 binnen de bebouwde kom zal in 2015 concreet worden heringericht voor een groot gedeelte als 30 km zone.

Ecologische verbindingzone

Het waterschap en de gemeente hebben in februari 2010 een samenwerkingsovereenkomst (SOK) gesloten voor de realisatie van de evz's. Gezien de vele kilometers evz op het Steenbergse grondgebied (ongeveer 75 kilometer) is er een prioriteitstelling gekozen. Het waterschap en de gemeente richten hun pijlen in eerste instantie op de ontwikkeling van De Steenbergsche en Roosendaalsche Vliet (± 16 kilometer) en de Cruijlslandsche Kreeken (± 17 kilometer). Tevens moet er binnen de desbetreffende evz's voldoende ruimte voor extensieve recreatie worden opgenomen. Een doorzicht dient gegeven te worden voor de overige te ontwikkelen evz's.

Momenteel wordt gewerkt aan de realisatie van 5.4 km Beek & kreekherstel en EVZ in samenwerking met het waterschap (Cruijlslandse kreeken fase 1). Uitvoering start eind 2014 en loopt door in 2015.

Per EVZ worden voor het beheer afspraken gemaakt en vastgelegd in een beheerovereenkomst. Hier is de gemeente in principe voor 60 % verantwoordelijk voor.

Wat mag het kosten?

Programma Beheer openbare ruimte	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo primaire begroting	-5.741.576	-5.198.559	-5.277.309	-5.199.545	-5.199.545
Begrotingswijzigingen 2014	18000				
Saldo na wijziging	-5.723.576				
Bijstelling bestaand beleid					
Snelweg A4	2821734				
Wegen	-36395	-23195	-34195	-26995	-21795
Riolering en stedelijk water		4500	3700	5200	11400
Openbaar groen	-50900	-17800	-8850	-25100	-18850
Overige openbare ruimte	-70000	3700	4300	4700	4150
Afvalverwerking	12500		-3550	-4400	-3000
Mutaties reserves	-2709834				
Nieuw saldo begroting/Nadelig saldo	-5.756.471	-5.231.354	-5.315.904	-5.246.140	-5.227.640

Bezuinigingen

Bezuinigingen programmabegroting 2014-2017						
		invoering bezuiniging				
	bezuiniging	2014	2015	2016	2017	
Storting in fonds onderhoud wegen	150.000		150.000	150.000	150.000	150.000
De storting in het wegenfonds wordt met € 150.000,- verlaagd; een bezuiniging van 5%. De kwaliteit van de wegen wordt daardoor tot het minimum verlaagd.						
Aanvullend onderhoud bij herinrichting	125.000		125.000	125.000	125.000	125.000
Het budget voor het aanvullend wegenonderhoud wordt vanaf 2015 volledig geschrapt. Indien aanvullende voorzieningen nodig zijn wordt hiervoor een apart budget aangevraagd.						
Bomen buitengebied	25.000		25.000	25.000	25.000	25.000
Wanneer dit budget wordt geschrapt is niet geen budget in de begroting meer aanwezig om gekapte bomen te herplanten in het buitengebied.						
Kostendekkende verhuur volkstuinen	2.500		800	1.700	2.500	2.500
Het exploitatiesaldo van de volkstuinen bedraagt € 2.500,-. Het uitgangspunt is kostendekkend. De huur zal vanaf 2015 in stapjes worden verhoogd.						
Verstreken hondenpoepzakjes en folders	2.250		2.250	2.250	2.250	2.250
Aan nieuwe hondenbezitters wordt geen pakket meer verstrekt en ook worden er geen hondenpoepzakjes meer verstrekt en folders uitgedeeld.						
Begraafrecht	5.000		2.500	5.000	5.000	5.000
De tarieven voor de begraafrechten worden tot het regionaal gemiddelde verhoogd.						
Aanschaffing straatmeubilair	9.000		9.000	9.000	9.000	9.000
Het budget voor het vervangen van banken, fietsenrekken, papierbakken ed wordt gehalveerd tot € 9.000,-						
Verkeerseducatie door de scholen	5.000		5.000	5.000	5.000	5.000
Deze bezuiniging wordt gerealiseerd door minder projecten op het gebied van verkeerseducatie op te starten en een eigen bijdrage van de scholen te vragen.						

Programma Financiering

Beleidsprioriteiten 2014

Beleidsprioriteiten 2014	Oorspronkelijke planning	
Basisregistratie Grootschalige Topografie	december 2014	<>
Informatiestructuur/MID office/ Balie Informatie Systeem	december 2014	<>
Invoering zaakgericht werken	december 2014	<>
Verordening toeristenbelasting	april 2014	>
Nota reserves en voorzieningen	december 2014	<>
Verordening toeristenbelasting		
De planning was dat het vorige college nog de afrondende gesprekken zou voeren met de toeristische sector. Dit is helaas niet gelukt. Vanwege de inwerkperiode van het nieuwe college is het niet meer gelukt om in april het voorstel naar de raad te doen. De planning is nu dat dit nog voor de zomervakantie gebeurt.		

Bijstelling bestaand beleid

Geldleningen (rentekosten liquiditeitstekort € 30.000,-- V éénmalig/rentebate bouwgrondexploitatie € 7.500,-- V éénmalig)

Bij de liquiditeitsplanning bij de begroting 2014 is er van uitgegaan dat er een langlopende geldlening aangetrokken zou moeten worden om het liquiditeitstekort op te vangen. De rentekosten van een langlopende geldlening zijn aanzienlijk hoger dan het tekort financieren met zogenaamd kort geld. Op dit moment lijkt het erop dat het liquiditeitstekort sneller afneemt en zal het niet nodig zijn een langlopende geldlening af te sluiten. Hierdoor kan de raming voor hieruit voortvloeiende rentelasten met € 30.000,-- worden verlaagd.

De aan de bouwgrondexploitatie toegevoegde rente komt als een bate naar voor op het programma Financiering. Deze rente wordt berekend over de boekwaarde aan het begin van het exploitatiejaar. De werkelijke boekwaarde per 1 januari 2014 wijkt iets af van waarmee bij het opstellen van de begroting 2014 rekening was mee gehouden. De rentebate bouwgrondexploitatie kan met € 7.500,-- worden verhoogd.

Algemene uitkering gemeentefonds (2014 € 88.700,-- V, 2015 € 310.300,-- V, 2016 € 320.500,-- V, 2017 € 346.900,-- V)

De begrotingsafspraken die bij het Herfstakkoord op landelijk niveau zijn besloten zijn in de decembercirculaire 2013 in de algemene uitkering doorgerekend. Vooral de toevoeging van landelijk € 650 mln aan de OCW begroting heeft tot gevolg dat door het "trap op, trap af" principe vanaf 2015 € 120 mln aan de algemene uitkering (via het accres) wordt toegevoegd. Samen met diverse voordelige hoeveelheidsverschillen in de afzonderlijke maatstaven geeft dit een voordeel te zien van € 100,-- in 2014, € 206.200,-- in 2015, € 217.600,-- in 2016 en € 244.500,-- in 2017. In de decembercirculaire zijn tevens extra middelen beschikbaar gesteld voor Armoede- en schuldenbeleid (2014 € 54.000,--, 2015 € 69.300,--, 2016 € 68.100,-- en 2017 € 67.300,--) en voor Overname provinciale taken vergunningverlening, toezicht en handhaving van structureel € 34.800,--. Deze extra middelen dienen voor deze doeleinden beschikbaar te blijven en worden voor gelijke bedragen onder de lasten opgenomen.

Groot onderhoud gemeentefonds (2015 € 35.400,-- V, 2016 € 70.900,-- V en 2017 ev € 106.300,-- V)

De fondsbeheerders hebben in 2010 geconstateerd dat de verdeling van de middelen niet meer aansloot op de kosten van de gemeenten. Daarop hiernaar onderzoek geweest en is tevens gezocht naar een vernieuwing van de uitgangspunten van de verdeling. Gevolg is dat per 2015 groot onderhoud wordt uitgevoerd op het gemeentefonds. De uitwerking van het groot onderhoud is nog niet volledig. De clusters Werk&Inkomen, VHROSV en Openbare orde & Veiligheid volgen per 2016. Uit voorlopige cijfers voortvloeiend uit het onderzoek blijkt de gemeente Steenberg een zogenaamde voordeelgemeente te zijn. Op basis van de nu bekende gegevens is het effect van de herijking € 106.300,-- positief. Omdat het maximaal van de herijking € 15,-- per inwoner per jaar is zal dit voordeel pas in 2017 volledig bereikt zijn.

Opbrengst onroerende zaakbelasting (€ 50.000,- V structureel)

De WOZ-waarde van de Suiker Unie komt hoger uit dan waarme in de begroting rekening was gehouden. Aangezien de volledige verantwoorde opbrengst nog niet geheel zeker is, vanwege een lopende bezwaarprocedure, wordt voorzichtigheidshalve € 50.000,- bijgeraamd.

Opbrengst hondenbelasting (€ 15.000,- N structureel)

Met ingang van de begroting 2013 zijn de aantallen ten behoeve van de hondenbelasting naar boven bijgesteld. Abusievelijk is hierbij nagelaten rekening te houden met de opzeggingen voor de hondenbelasting. Als gevolg hiervan dient € 15.000,- afgeraamd worden.

Kapitaallasten investeringen 2015 t/m 2018 (2015 € 3.700,- V, 2016 € 7.300,- V, 2017 € 300,- N, 2018 € 15.200,- N)

Het voordeel met betrekking tot de lagere kapitaallasten wordt veroorzaakt door het niet aanschaffen van een veegmachine in 2015. In 2018 zijn de afschrijvingslasten hoger dan het bedrag dat hiervoor in de laatste meerjarenraming is opgenomen vanwege de vervanging van een aantal voertuigen in 2018.

Salariskosten (2014 € 90.000,- N, 2015 € 174.200,- N, 2016 € 197.200,- N, 2017 € 258.000,- N, 2018 € 365.000,- N)

De salariskosten voor 2014 en volgende jaren nemen toe, omdat de post frictiekosten niet toereikend is vanwege het feit dat een aantal personen op korte termijn niet herplaatsbaar is. Vanaf 2015 is tevens rekening gehouden met een stijging van de salarissen met 1,25% en periodieke verhogingen.

Invoering Basisregistratie Personen (2014 € 13.000,- V/€ 8.000,- V structureel)

In het kader van Modernisering GBA wordt al jaren gesproken over de wijzigingen die er aankomen. Reeds in 2007 is vanuit het informatiebeleidsplan voorzien in een investering op dit gebied. Door jarenlange vertraging in ontwerp, ontwikkeling en aanpassing wetgeving en tussentijdse problemen met het project op landelijk niveau begint er nu eindelijk duidelijkheid te komen in de richting die we op dit gebied uitgaan. Leveranciers hebben de eerste stappen in de doorontwikkeling van de applicaties kunnen maken. Streven op landelijk niveau is om in 2016 met de uitrol van de Basisregistratie Personen te beginnen, in 2017 dient het traject landelijke dekking te krijgen en in 2018 dient het afgerond te zijn. In 2007 is naar aanleiding van het vaststellen van het informatieplanbeleidsplan een bedrag van € 90.000,- op de investeringsstaat opgenomen. Met de realisatie van deze modernisering van de GBA-applicatie is een eenmalige investering benodigd van € 50.000,-. Rekeninghoudend met een afschrijvingstermijn van 5 jaar bedraagt de jaarlijkse

afschrijving € 10.000,- en voor 2014 voor een half jaar € 5.000,-. In de begroting is voor jaarlijkse afschrijving € 18.000,- opgenomen, zodat voor dit jaar € 13.000,- aan de post onvoorzien kan worden toegevoegd en structureel € 8.000,-.

Beveiligingscertificaten (€ 5.000,- N eenmalig)

Eerder dit jaar is een wereldwijd beveiligingsprobleem ontdekt in software die de beveiliging van gegevensuitwisseling regelt. Als gevolg hiervan zijn noodgedwongen een aantal certificaten (PKI-Overheidscertificaten) vervangen om iedere vorm van misbruik te voorkomen. Exacte bedragen voor de vroegtijdige vervanging zijn nog niet bekend, maar naar verwachting gaat het hier om een bedrag van eenmalig € 5.000,-.

Kapitaallasten I&A (€ 11.700,- V 2014, € 5.000,- N 2015 e.v.)

Aan de aframing van de kapitaallasten op investeringen vanuit I&A liggen een aantal oorzaken ten grondslag. Voor wat de hardware betreft, kan gesteld worden dat vervangingsinvesteringen uigesteld kunnen worden doordat de technische levensduur in de praktijk vaak afwijkt van de economische levensduur (= uitgangspunt). Het gevolg hiervan is het doorschuiven van investeringen, waardoor de kapitaallasten voor 2014 afgeraamd kunnen worden.

Verder zijn er nog een aantal investeringskredieten waarop bijgeraamd wordt, welke een negatief effect hebben op de kapitaallasten.

Liquidatie-uitkering OVO (€ 16.400,- V eenmalig)

Per 1 januari 2013 is verzekeringsmaatschappij OVO overgenomen door Centraal Beheer Achmea. In 2013 heeft de eerste uitkering van het eigen vermogen van OVO plaatsgevonden. In 2014 zal het resterende bedrag vanuit het eigen vermogen, vermeerderd met het resultaat van het eerste kwartaal van 2013, uitgekeerd worden conform dezelfde verdeelsleutel.

Online verslaglegging p&c documenten (€ 5.000,- N eenmalig)

De raad vergadert volledig digitaal, alleen de P&C-documenten worden nu nog op papier verstrekt.

Met onze leverancier hebben we gekeken hoe we ook deze documenten digitaal kunnen ontsluiten. Ook verwachten wij dat de P&C-documenten beter ontsloten kunnen worden naar de burgers en naar het maatschappelijk middenveld. Als proef willen we een digitale begroting 2015 gaan opstellen.

Om in de toekomst onze P&C-documenten goed digitaal te ontsluiten, hebben we eenmalig € 5.000,- aan kosten.

Kapitaallasten rollend materieel (€ 23.000,- V eenmalig)

Op de kapitaallasten op het rollend materieel wordt in totaal een voordeel gerealiseerd van € 23.000,- met een eenmalig karakter. Dit is met name het gevolg van het doorschuiven van vervangingsinvesteringen naar 2015 en verder. Dit wordt mede veroorzaakt doordat de economische levensduur van een investering eerder verstreken kan zijn dan de technische levensduur van een investering. In dit specifiek geval blijkt dus dat de bewuste investeringen in werkelijkheid langer mee gaan dan waar in de begroting rekening mee was gehouden.

Kostenplaats Publiekszaken (€ 5.300,- N structureel)

Structureel blijkt er te weinig geraamd te zijn voor abonnementen. Het gaat dan bijvoorbeeld om de Kennisbank Burgerzaken. Deze post dient hiervoor met € 5.300 verhoogd te worden.

Diverse niet afgewikkelde éénmalige zaken voorgaande jaren

In voorgaande jaren zijn voor diverse éénmalige zaken middelen beschikbaar gesteld. Voor de dekking van de kosten van deze éénmalige zaken zijn reserves gevormd of geschiedt de dekking middels een bestaande reserve. Per 31 december 2013 zijn een aantal zaken nog niet of nog niet geheel uitgevoerd. Deze zaken ,waarvan verwacht wordt dat ze in 2014 zullen uitgevoerd, dienen nog op de begroting te worden gebracht. Voor het programma Financiering betreft het de volgende zaken:

- Inhuur personeel tbv vervanging projectleider Stadhaven € 21.000,-, dekking reserve Eénmalige zaken 2011;
- Inhuur personeel tbv huisvesting arbeidsmigranten € 17.000,-, dekking reserve Eénmalige zaken 2013.

Wat gaan we doen in 2015

Basisregistratie Grootchalige Topografie (€ 6.000,- N structureel)

Met de komst van de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT), als vervanger van de Grootchalige Basis Kaart Nederland (GBKN), gaat er veel veranderen in de bijhouding van deze registratie. Waar de GBKN een vrijwillige bijhouding kent, is het voor de BGT anders. Als bronhouder van de gemeentelijke beheersgebieden, zijn we als bronhouder voor het gemeentelijke deel wettelijk verplicht om deze gebieden in kaart te brengen en up-to-date te houden. Samen met andere bronhouders levert dit een totale kaart op dat verdeeld is in objecten (wegen, wateren, landbouwgebieden, etc.). Het bijhouden van deze kaart brengt kosten met zich mee.

Voor de GBKN werd jaarlijks € 10.000,- gereserveerd. Dit bedrag zal voor de BGT niet toereikend zijn omdat het om een ander product gaat en omdat er meerdere puntlocaties dienen te worden bijgehouden. Denk aan straatverlichting, verkeersborden, speeltoestellen en andere inrichtingselementen. Omdat de Stichting GBKN de bijhouding niet meer zal uitvoeren, moet de gemeente Steenbergen op zoek naar een andere partij die dit kan gaan doen. Momenteel wordt onderzocht of er voor de bijhouding een samenwerking mogelijk is met Bergen op Zoom en Woensdrecht. Omdat dit nog loopt, is het moeilijk om hier een bedrag voor te ramen, maar het is wel noodzakelijk om een bedrag te reserveren voor 2015. Voorstel is om het minimale bedrag dat het landelijke samenwerkingsverband heeft geoffreerd, te nemen als uitgangspunt, zijnde € 16.000,- met als budgethouder de Geo Coördinator.

Wat mag het kosten?

Programma Financiering	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo primaire begroting	25.007.349	23.728.126	23.650.061	23.501.316	23.501.316
Begrotingswijzigingen 2014					
Bijstelling bestaand beleid					
Geldleningen en beleggingen	37500				
Algemene uitkering	88670	345700	391400	453200	453200
Gemeentelijke belastingen	35000	35000	35000	35000	35000
Algemene baten en lasten	14717	21700	25300	17700	2800
Saldo kostenplaatsen	-174700	-186800	-208300	-275150	-376100
Mutaties reserves	38000				
Nieuw saldo begroting/Voordelig saldo	25.046.536	23.943.726	23.893.461	23.732.066	23.616.216

Investerings 2014

Investerings

Vervanging firewall (-/- € 10.000,-)

Met het opstellen van de begroting 2012 was de vervangingsinvestering ten behoeve van vervanging firewall opgevoerd op de investeringsstaat 2014. Aangezien deze investering, doordat deze reeds eerder aan vervanging toe was, reeds uit is gevoerd, kan de investering ad € 10.000,- voor 2014 komen te vervallen.

Koppeling MID-Office (+ € 26.000,-)

In 2012 is een aanvang gemaakt met het koppelen van steeds meer onderdelen aan de centrale informatievoorziening (MidOffice). De wijze waarop dat tot medio 2013 gebeurde, was met name door lokaal beleid (volgend uit het invullen van de landelijke verplichtingen). Medio 2013 is bekend geworden dat een aantal landelijke voorzieningen alleen te benaderen zijn via DigiKoppeling. Aangezien het een wettelijke verplichting is om op 1 juli 2014 op de LV-WOZ aan te sluiten en op het NHR, is een offerte traject opgestart. Hierbij is samen met de gemeente Bergen op Zoom, met het oog op de verdergaande samenwerking, gekozen voor de economisch meest voordelige aanbidding en technisch meest gewenste aanbidding van Vicrea. Kosten aan de zijde van Vicrea bedragen € 14.840. Daarnaast dient er van uitgaan te worden dat voor iedere koppeling 2 dagen inzet van de te koppelen partij benodigd is. Dit betekent dat voor 6 koppelingen 12 dagen à € 1.000,- per dag in rekening gebracht zal worden. Het investeringskrediet dient derhalve met € 26.000,- opgehoogd te worden.

Tablets Raad (+ € 10.500,-)

Vanwege het feit dat de nieuwe tablets (android) geen flash techniek meer ondersteunen en acrobat dit ook niet verder ontwikkeld voor android wordt het huidige investeringskrediet ten behoeve van de tablets voor de raad overschreden. Probleem bij het openen van de agenda op de tablet is dat deze iedere keer de flashplayer probeert te openen waardoor de agenda dichtklapt. Op deze wijze valt er geen gebruik te maken van de vergaderstukken in het RIS. Dit is overigens een wereldwijd probleem en niet toe te wijzen aan de leverancier van het RIS. Teneinde een oplossing te vinden is gekozen voor de android app, waardoor zonder aanroepen van de flashplayer de agenda en stukken

duidelijk en geordend te openen zijn. Daarnaast is het, door het besluit van de gemeenteraad om 11 burgerraadsleden te benoemen, noodzakelijk om extra tablets en beheerlicenties aan te schaffen. Dit bedrag was niet opgenomen in de oorspronkelijke raming, omdat nog niet bekend was of de raad na de verkiezingen wederom met burgerraadsleden wilde gaan werken. In zijn totaliteit is voor deze extra investeringen een bedrag benodigd van € 10.500,-.

Bezuinigingen

Bezuinigingen programmabegroting 2014-2017						
			invoering bezuiniging			
		bezuiniging	2014	2015	2016	2017
Invoeren toeristenbelasting		95.000		95.000	95.000	95.000
Vanaf 2015 zal ook in de gemeente Steenberghe toeristenbelasting worden geheven.						
Algemene bezuiniging onderhoud		8.600		8.600	8.600	8.600
Voor bezuiniging op gemeentelijke gebouwen wordt een algemene bezuiniging van 3% op het onderhoudsbudget opgenomen.						

Financiële samenvatting 2014-2018

Financiële samenvatting 2014 - 2018	2014	2015	2016	2017	2018
Meerjarenperspectief begroting 2014	344.000	44.600	122.900	79.000	79.000
Mutaties t/m 3e begrotingsw. 2014	18000	-11875	-11875	-11875	-11875
Uitgangspositie perspectiefnota	362.000	32.725	111.025	67.125	67.125
Programma Bestuur en veiligheid					
Bijstelling bestaand beleid en nieuw beleid	-171.200	-134.410	-117.210	-59.360	4.990
Programma Dienstverlening					
Bijstelling bestaand beleid	-33.482	-95.952	-95.952	-95.952	-95.952
Programma Sport en cultuur					
Bijstelling bestaand beleid en nieuw beleid	55.306	-7.712	-7.712	-7.712	-7.712
Programma Onderwijs					
Bijstelling bestaand beleid	-14.833	-17.333	-17.333	-17.333	-17.333
Programma Zorg					
Bijstelling bestaand beleid	-294.564	-120.811	-88.112	-35.637	-40.150
Programma Economie en recreatie					
Bijstelling bestaand beleid	-5.000	0	0	-4.000	0
Programma ontwikkeling openbare ruimte					
Bijstelling bestaand beleid	0	0	0	0	0
Programma Beheer openbare ruimte					
Bijstelling bestaand beleid	-32.895	-32.795	-38.595	-46.595	-28.095
Programma Financiering					
Vast bedrag onvoorziene lasten	100000				
Bijstelling bestaand beleid	39.187	215.600	243.400	230.750	114.900
Begrotingssaldo	4.519	-160.688	-10.489	31.286	-2.227

Sluitend maken begroting

Zoals uit de financiële samenvatting blijkt, sluit de lopende begroting 2014 en de begroting 2017 met een overschot en de begroting 2015, 2016 en 2018 op basis van de voorstellen uit de perspectiefnota met een tekort.

Begroting 2014

De begroting 2014 heeft na de perspectiefnota nog een positief saldo van € 4.500,-.

Wij zullen de resterende maanden van dit jaar terughoudend omgaan met activiteiten welke extra uitgaven dit jaar met zich meebrengen. Alleen wanneer de uitgaven onvoorzien, onuitstelbaar en onvermijdelijk zijn, zullen de activiteiten doorgaan.

Begroting 2015 - 2018

Hieronder volgt een overzicht van het meerjaren verloop van de jaarschijven 2015 – 2018:

	2015	2016	2017	2018
Begroting 2014	44.600	122.900	79.000	79.000
Begrotingswijzigingen 2014	-11.900	- 11.900	- 11.900	- 11.900
Mutaties perspectiefnota	-193.400	-121.500	-35.800	-69.300
Begrotingssaldo	- 160.700	-10.500	31.300	- 2.200

Om het tekort in de jaren 2015, 2016 en 2018 terug te brengen stellen we de volgende 2 maatregelen voor:

- Een reserve vormen voor het wachtgeld van de burgemeester en wethouders over de jaren 2015 t/m 2017 ad € 322.000,-.
- Een reserve vormen voor de ICT-investeringen van de investeringsstaat 2015. Dit betreft een totaal bedrag van € 155.000,- en levert jaarlijks een voordeel op van € 31.000,-.

Beide reserve kunnen gevormd worden uit het voordelig saldo van de jaarrekening 2013. Dit saldo was € 983.000,-.

In de perspectiefnota zijn nog geen projecten opgenomen die voortkomen uit het coalitieakkoord/ raadsprogramma. Wanneer voor deze projecten middelen noodzakelijk zijn, willen we deze ook dekken uit het jaarrekeningresultaat 2013.

Beide maatregelen leveren het volgende meerjarenverloop op:

	2015	2016	2017	2018
Begrotingssaldo	- 160.700	-10.500	31.300	- 2.200
Wachtgelden burgemeester en wethouders	148.400	109.200	64.400	-
ICT investeringen	15.500	31.000	31.000	31.000
Begrotingssaldo	3.200	129.700	126.700	28.800

Bijlagen

1a. Investeringsstaat 2014, waarvoor nog geen raadsvoorstel

Netto lasten van op de investeringsstaat 2014 opgenomen bedragen, waarvoor nog geen raadsvoorstel is gedaan (t/m april 2014)

Product Omschrijving	Bedrag investering	Kap.lasten 2014	Kap. Lasten structureel	
Programma Economie en recreatie				
6102 Renovatie jachthaven Steenbergen	400.000			
(Deze investering zal worden gedekt uit een daartoe gevormde bestemmingsreserve)				
Programma Beheer openbare ruimte				
6140 Maatregelen instellen 60 km-zone erftoegangswegen	58.000	1.200	2.300	25 jaar

1b. Investeringsstaat 2015

Investeringsstaat 2015				
Product omschrijving	Bedrag investering	Kap.lasten 2015	Kap.lasten structureel	
Programma sport en cultuur				
Kunstgrasveld voetbalvereniging NVS (Deze investering zal worden gedekt uit de algemene reserve)	350.000			
Programma economie en recreatie				
6102 Renovatie jachthaven Steenberg (Deze investering zal worden gedekt uit een daartoe gevormde bestemmingsreserve)	1.117.008			
Programma beheer en openbare ruimte				
6038 Aanpassen Zeelandweg Oost	232.000	4.600	9.300	25 jaar
6038 Uitbreiding fietsinfrastructuur langs de N259	232.000	4.600	9.300	25 jaar
6038 Ombouw N259 tot gebiedsonsluitingsweg	1.000.000	20.000	40.000	25 jaar
6140 Vervanging gemalen riolering (v)	207.772	23.100	23.100	15 jaar
6140 Vervanging riolering (v)	577.573	35.400	35.400	60 jaar
6140 Verbetering riolering	132.080	8.100	8.100	60 jaar
6140 Herziening opstellen basis rioleringsplannen	30.480	4.400	4.400	10 jaar
6146 Columbariumwand begraafplaats Steenbergseweg	15.000	700	1.400	20 jaar
Kpl. Rollend materieel				
Ford Transit (5109)	35.000	2.500	5.000	7 jaar
Ford Transit (5116)	35.000	2.500	5.000	7 jaar
Kipwagen	11.000	550	1.100	10 jaar
Kpl. ICT				
Vervanging schijvenkabinet	90.000	9.000	18.000	5 jaar
Belastingpakket	45.000	4.500	9.000	5 jaar
2 servers	20.000	2.000	4.000	5 jaar
totaal	3.779.913	121.950	173.100	

1c. Investeringsstaat 2016

Investeringsstaat 2016				
Product omschrijving	Bedrag investeringen	Kap.lasten 2016	Kap.lasten structureel	
Programma economie en recreatie				
6102 Baggeren jachthaven Steenberg (Deze investering zal worden gedekt uit een daartoe gevormde bestemmingsreserve)	200.000			
Programma beheer openbare ruimte				
6139 Vervanging 2 containers milieustraat	20.000	1.000	2.000	10 jaar
6140 Vervanging gemalen riolering (v)	192.000	21.400	21.400	15 jaar
6140 Vervanging riolering (v)	463.435	28.400	28.400	60 jaar
6140 Verbetering riolering	166.193	10.200	10.200	60 jaar
6140 Herziening opstellen basis rioleringsplannen	30.968	4.500	4.500	10 jaar
Kpl. Rollend materieel				
TS houtversnipperaar (5102)	30.000	3.000	6.000	5 jaar
Renault bus (5106)	35.000	2.500	5.000	7 jaar
Kpl. ICT				
Vervanging switches	40.000	4.000	8.000	5 jaar
Vervanging discussieposten en randapparatuur	120.000	12.000	24.000	5 jaar
Totaal	1.297.596	87.000	109.500	

1d. Investeringsstaat 2017

Investeringsstaat 2017				
Product omschrijving	Bedrag investering	Kap.lasten 2017	Kap.lasten structureel	
Programma beheer openbare ruimte				
6140 Vervanging gemalen riolering (v)	136.340	15.200	15.200	15 jaar
6140 Vervanging riolering (v)	486.312	29.800	29.800	60 jaar
Kpl. Rollend materieel				
Renault Clio (5098)	22.600	1.600	3.200	7 jaar
New Holland met toebehoren (5114)	20.600	1.300	2.600	8 jaar
Renault gesloten bestel (5125)	22.600	1.600	3.200	7 jaar
Renault Clio BOA	20.600	1.500	3.000	7 jaar
Vorkheftruck gemeentewerf	32.000	1.600	3.200	10 jaar
Totaal	741.052	52.600	60.200	

1e. Investeringsstaat 2018

Investeringsstaat 2018				
Product Omschrijving	Bedrag investering	Kap.lasten 2018	Kap.lasten structureel	
Programma beheer openbare ruimte				
6139 Vervanging 2 containers milieustraat	20.000	1.000	2.000	10 jaar
6140 Vervanging gemalen riolering (v)	127.866	14.200	14.200	15 jaar
6140 Vervanging riolering (v)	494.093	30.300	30.300	60 jaar
6140 Verbetering riolering	26.639	1.600	1.600	60 jaar
Kpl. Rollend materieel				
Ransomes maaimachine 5 delig (5103)	71.000	7.100	14.200	5 jaar
Valpedana frees met toebehoren (5181)	10.000	625	1.250	8 jaar
Sneeuwplough (5124)	12.000	600	1.200	10 jaar
Ransomes maaimachine 3 delig(5104)	40.000	4.000	8.000	5 jaar
Totaal	801.598	59.425	72.750	

2. Overzicht post onvoorzien

	Raads- vergadering	Omschrijving	2014	Struc- tureel	Saldo
Saldo post onvoorzien primitieve begroting					100.000
Saldo begroting					344.000
3	19-12-2013	VGRP 2014-2019	18.000		
		Aanleg kunstgras VV Steenbergen		11.875	
		Totaal	18.000		18.000
Saldo na 3e begrotingswijziging					462.000

3. Staat van reserves en voorzieningen

	Naam reserve/ voorziening	Saldo per 1 jan. 2014	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo per 31 dec. 2014
R.	1. Vrije reserves				
41006	Risico reserve	2.197.611,00		750.000,00	1.447.611,00
41001	Algemene reserve	4.343.248,00		52.300,00	4.290.948,00
41007	Voordelig saldo 2013	982.939,00			982.939,00
	Totaal vrije reserves	7.523.798,00	0	802.300,00	6.721.498,00
	2. Bestemmingsreserves				
42004	Res.ruimtelijke ontwikkeling	424.238,00	39.848,00	265.000,00	199.086,00
42005	Res.ruimtelijke ontwikkeling AFCNP	11,00	250.000,00	250.000,00	11,00
42034	Egalisatiereserve riolering	1.502.304,00		154.960,00	1.347.344,00
42036	HRM reserve	178.058,00		10.000,00	168.058,00
42037	Best.res. Openbare verlichting	1.068.242,00		67.000,00	1.001.242,00
42039	Res.eenmalige zaken 2011 persp.note 2011	21.000,00			21.000,00
42040	Res.eenmalige zaken 2012 persp.note 2011	60.780,00			60.780,00
42041	Egalisatiereserve leges omgevingsvergunning	18.200,00			18.200,00
42042	Centrumfonds Steenbergen	21.253,00			21.253,00
42043	Res.eenmalige zaken 2013 persp.note 2012	87.100,00			87.100,00
42046	Nog te besteden overheidsbijdragen	410.980,00		51.376,00	359.604,00
42047	Baggerfonds	193.900,00	50.000,00		243.900,00
	Totaal bestemmingsreserves	3.986.066,00	339.848,00	798.336,00	3.527.578,00
	3. Dekkingsreserve				
43001	Algemene dekkingsreserve	9.782.500,00			9.782.500,00
43007	Res.begr.pl Steenbergseweg	166.001,00	16.992,00		182.993,00
43008	Res. begraafplaats Zuideinde	42.975,00			42.975,00
43013	Res. winstuitkering HNG	167.283,00		56.000,00	111.283,00
43015	Reserve BTW-compensatiefonds	242.647,00		36.397,00	206.250,00
43016	Res gemeenschapshuis D'oord	697.306,00		22.512,00	674.794,00
43017	reserve vernieuwbouw 't Cromwiel/culturele zaal	1.340.226,00		45.059,00	1.295.167,00
43024	reserve inrichting 't Cromwiel	41.761,00		20.882,00	20.879,00
43018	Reserve huisvesting	7.027.184,00		290.585,00	6.736.599,00
43021	Res herinrichting bibliotheek	178.658,00		11.911,00	166.747,00
43025	Terrein Wipstraat Steenbergen	18.204,00		6.150,00	12.054,00
43027	Res.JOP Nieuw-Vossemeer	42.906,00		7.123,68	35.782,32
43028	Res.ICT investeringen informatieplan 2009/2010	294.784,00		78.749,45	216.034,55
43029	Res.sportpark Noordlangeweg Dinteloord	2.151.460,00		69.399,84	2.082.060,16
43031	Res.div. kredieten investeringstaat 2009	362.306,00		38.354,48	323.951,52
43033	Res. Investerings I&A 2012	340.000,00		68.000,00	272.000,00
43034	Res. Investerings I&A 2013	65.000,00		13.000,00	52.000,00
43035	Renovatie jachthaven/havenkantoor	1.820.410,00		400.000,00	1.420.410,00
43036	Huisvesting consultatiebureau Steenbergen	66.944,00		2.678,00	64.266,00
	Totaal dekkingsreserves	24.848.555,00	16.992,00	1.166.801,45	23.698.745,55
	Totaal reserves	36.358.419,00	356.840,00	2.767.437,45	33.947.821,55
V.	4. Voorzieningen				
50001	Fonds onderhoud wegen	6.773.699,15	2.598.300,00	2.182.515,00	7.189.484,15
50018	Fonds aanvullend wegenonderhoud	238.512,35	105.561,00	225.000,00	119.073,35
50032	Fonds onderhoud kunstwerken	255.097,00	110.032,00	41.600,00	323.529,00
50003	voorz. onderhoud gebouwen	629.594,00	268.630,00	249.918,40	648.305,60
50004	Fonds onderhoud scholen bbo	189.878,00	80.268,00	40.487,14	229.658,86
50005	Fonds onderhoud o.b.s.	3.378,00	11.560,00		14.938,00
50008	Pens. Fonds wethouders	1.301.150,00	44.020,00	12.349,00	1.332.821,00
50009	Voorz. spaarverlof personeel	14.094,00			14.094,00
50030	Onderhoudsfonds sportparken	29.535,00	102.229,00	7.695,00	124.069,00
50028	Rioleringswerken bp Molenkreek	28.700,00			28.700,00
50029	Afgesloten bestemmingsplannen	983.143,00			983.143,00
	Totaal voorzieningen	10.446.780,50	3.320.600,00	2.759.565	11.007.815,96
	Totaal reserves/voorzieningen	46.805.199,50	3.677.440,00	5.527.001,99	44.955.637,51

4. Bezuinigingen programmabegroting 2014-2017

Bezuinigingen programmabegroting 2014-2017					
	bedrag	invoering bezuiniging			
		2014	2015	2016	2017
Programma Bestuur en veiligheid					
Exploitatie Veiligheidshuis	2.500	2.000	2.000	2.000	2.000
Programma Dienstverlening					
Sluiten een dagdeel voor kostenloze huwelijken	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
Balie gemeentehuis	27.500	13.750	27.500	27.500	27.500
Benchmark/monitoring dienstverlening	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Leges rijbewijzen	20.000	7.800	7.800	7.800	7.800
Programma sport en cultuur					
Kostendekkende exploitatie buitensportaccommodaties	240.000		11.500	98.000	173.000
Exploitatie zwembaden	141.000	11.000	54.334	97.668	141.000
Kostendekkende huurprijzen binnensportaccommodaties	60.000		30.000	42.000	60.000
Huurverhoging 't Cromwiel	5.000		2.500	3.500	5.000
Eén centrale bibliotheek	100.000		33.000	66.000	100.000
Programma Onderwijs					
Schoolbegeleiding	41.000		17.000	41.000	41.000
Programma Zorg					
Algemene bezuiniging op Maatschappelijk Werk	7.384		2.000	4.000	7.384
Algemene bezuiniging SWOS	3.825		3.825	3.825	3.825
Algemene bezuiniging op GROGZ	8.150		8.150	8.150	8.150
Algemene bezuiniging Thuiszorg West-Brabant	6.570		6.570	6.570	6.570
Algemene bezuiniging ISD	22.415		22.415	22.415	22.415
Het in natura verstrekken van gebruiksgoederen	10.000		5.000	7.000	10.000
Subsidie St. Slachtofferhulp	5.139		1.500	3.000	5.139
Programma Economie en recreatie					
Onderhoud ommetjes	12.500	12.500	12.500	12.500	12.500
Kostendekkend maken markten	4.800			4.800	4.800
Programma Ontwikkeling openbare ruimte					
Opstellen bestemmingsplannen	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Programma Beheer openbare ruimte					
Storting in fonds onderhoud wegen	150.000		150.000	150.000	150.000
Aanvullend onderhoud bij herinrichting	125.000		125.000	125.000	125.000
Bomen buitengebied	25.000		25.000	25.000	25.000
Kostendekkende verhuur volkstuinten	2.500		800	1.700	2.500
Verstrekken hondenpoepzakjes en folders	2.250		2.250	2.250	2.250
Begraafrechten	5.000		2.500	5.000	5.000
Aanschaffingen straatmeubilair	9.000		9.000	9.000	9.000
Verkeerseducatie door de scholen	5.000		5.000	5.000	5.000
Programma Financiering					
Invoeren toeristenbelasting	95.000		95.000	95.000	95.000
Algemene bezuiniging onderhoud gemeentelijke gebouwen	8.600		8.600	8.600	8.600
Totale bezuiniging producten	1.161.633	63.550	687.244	900.778	1.081.933
Bedrijfsvoering					
Inkoop	200.000		50.000	100.000	200.000
Reorganisatie	100.000		25.000	50.000	100.000

Bezuinigingen programmabegroting 2014-2017					
	bedrag	invoering bezuiniging			
		2014	2015	2016	2017
Extra bezuiniging op bedrijfsvoering	100.000			50.000	100.000
Bezuiniging op bedrijfsvoering vanuit producten	38.173		15.000	16.893	38.173
Studie- en congreskosten (college B&W)	1.500		1.500	1.500	1.500
Abonnementen en overige uitgaven	4.500		4.500	4.500	4.500
Totaal bezuiniging bedrijfsvoering	444.173	0	96.000	222.893	444.173
Totaal bezuinigingen	1.605.806	63.550	783.244	1.123.671	1.526.106